№ 50. Peektdeen, 22. junijâ. 1901.

Isnahk diwreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

Sludinajumi maksâ 8 kap. par sihku raksta rindiņu waj tâs weetu, preekschpusê 20 kap.

Latweeschu Awises.

Maksâ: Jelgawâ sanemot — par gadu 2 rbl. 20 kap., par pusgadu 1 rbl. 20 kap., par gada zeturksni 60 kap.; pa pastu peesuhtot — par gadu 3 rbl., par pusgadu 1 rbl. 60 kap., par gada zeturksni 90 kap.

„Latw. Aw." war apstellet un sludinajumus nodot:
Jelgawâ: Ekspedizijâ, Kangihseru eelâ № 14. **Leepajâ:** E. Voegedinga grahm. pahrd., pee tirgus platscha; M. Petersona grahm. pahrd., Julianes eelâ № 40· Splihtes pahrd., Seena eelâ № 1; Rumberga namâ, Jaunajâ Juhrmalas eelâ № 12; Sihmana-Ruhjes grahm. pahrd., Bahnuscha eelâ № 36; M. Sehrdeena pahrdotawâ, Bahnuscha eelâ № 12; strahdneeku namâ pee ostas. **Bauskâ:** Drengera, K. Stepermana un Leitlanta pahrdotawâs. **Tukumâ:** J. Birsgala grahm. pahrd. **Talsôs:** H. Towa grahm. pahrd. **Kuldigâ:** Besthorna grahm. pahrd. **Wentspilî:** Antmana grahm. pahrd. **Saldû:** Fr. Kruhmina un A. Ringait-Wehja gr. pahrd.

80. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet un sludinajumus nodot:
Dobelê: Aumała grahmatu pahrdotawâ. **Wez-Auzê:** Akermana grahmatu pahrdotawâ. **Schagarê:** Itzigsohna leelnogulditawâ. **Rigâ:** Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hörschelmana grahmatu pahrdotawâ, Leelâ Smilschu eelâ № 29; Kapteina grahmatu pahrdotawâ, Leelajâ Kehninu eelâ № 10; Freija grahmatu pahrdotawâ, Leelajâ Kehninu eelâ № 28; Altberga grahmatu pahrdotawâ, Akmenu eelâ № 15. Apstellejumus peenem bes tam ari wehl daudz zitas grahmatu pahrdotawas, draudschu mahzitaji un ziti „Latweeschu Awischu" labwehli Kursemê un Widsemê.

No 1. julija

„Latweeschu Awises" maksâ lihdz gada beigâm: ar peesuhtischanu pa pastu — **1** rbl. **60** kap., Jelgawâ sanemot — **1** rbl. **20** kap. **Ekspedizija.**

Sinibu komisijas wasaras sapulzes.

(Turpinajums.)

Nu bij eerabees ari technologs D. Widberga kgs un nolasija sawu isstrahdajumu „Par Latweeschu techniско literaturu". Lihdsschim ta bijuse deesgan nabadsiga: preekschlasitajs wareja usskaitit tikai 13 grahmatas par techniskeem jautajumeem: 6 wairak spezialas un 7 wispahriga satura. Kâ pirmo (? ref.) techniско grahmatu preekschlasitajs min 1889. gadâ isnahkuscho „Masais pulkstenu taisitajs" no Lihzischa, tahkak Kr. Langwita: „Seedini no dabas mahzibu druwâm", Sameta: „Maschinu ratu buhwetajs", Derigu grahmatu Nodaļas isdewumus: „Buhwes mahziba" no K. Graudina, „Wahramâ sahls" no Pahka, „Dabas spehki un likumi", — isstrahdajums pehz Lampas u. t. t. Bes tam preekschlasitajs wehl mineja daschas maswehrtigakas grahmatas. Jauns laikmets likts muhsu techniskai literaturai ar diwu techniску krahjumu isdoschanu: „Mahzibas wehstules par buhwskolu un maschinu buhwskolu". Zerams, ka schis muhsu sinatnes sars turpmak usplaukschot arweenu wairak un wairak. Tas ari nepeezeeschami wajadsigs, jo kahda zeturta daļa Latweeschu sawu deenischku maisi pelnot ar nodarboschanos tirdsneezibâ un ruhpneezibâ. Jasagaida, ka ar Ruhpneezibas Nodaļas nodibinaschanu pee Rigas Latweeschu Beedribas radisees jauna, moschaka dsihwiba ari Latweeschu techniskâs literaturas laukâ.

Pehz schi preekschlasijuma, kursch nesazehla nekahdu debatu, skol. Pihpina kgs (Wisulis) nolasija sawu pahrskatu par beletristiku Latweeschu deenas laikrakstôs, pateesibâ apskatu par stahsteem „Deenas Lapâ", jo „Baltijas Wehstnesi" winsch neesot kahrtigi sanehmis no Sinibu komisijas, bet „Deenas Lapu" pats abonejis. Peenemot, ka pahrmetums Sinibu komisijai par „Baltijas Wehstnescha" nepeesuhtischanu buhtu dibinats, wismas no Sinibu kom. preekschstahwjeem neweens us to neko neatbildeja, tatschu neatrodu par pareisu Pihpina kga isturesch anos. No komisijas winsch eezelts par Latweeschu deenas laikrakstu beletristiskâs daļas apspreedeju un nebij ari atteizees no schi goda peenahkuma. Tâ tad mums, klausitajeem un sapulzes apmekletajeem bij teesibas sagaidit no P. kga pahrskatu par abeem deenas laikraksteem. Ja Sin. k. P. kgam laikrakstus nepeesuhtija, winsch wareja to weenkahrschi pasinot sapulzei un mehs P. kgam newaretu ne masako neeku pahrmest, ka referata nebuhtu bijis. Bet P. kgs, gribedams par „Deenas Lapu" wisadâ sinâ dot apskatu, pats abonê scho laikrakstu. Kamdehl scho, bet ne otru laikrakstu? Tamdehl, ka P. kgam „Deenas Lapa" pascham labaki patihk, nekâ „B. Wehstnesis". Ari tas war koti labi buht, bet mums wisadâ sinâ teesiba sagaidit, ka P. kgs, kâ no Sinibu komisijas eezelts Latweeschu deenas laikrakstu apspreedejs, sawâm personigâm patikschanâm waj nepatikschanâm schinî gadijumâ nedos waku, bet isturesees objektiwi pret abeem deenas laikraksteem. Ka tik swarigâ un bagati apmekletâ weetâ, kahdas ir wasaras sapulzes, weenu laikrakstu tik sihki un plaschi pahrrunâ, bet otru aisker ar pahris teikumu, tahda isturesch anâs naw objektiwa. Lai zeen. kritika kgs nenem scho aisrahdijumu launâ, neesmu gribejis ar to dehl „Baltijas Wehstnescha" schkehpus laust, jo muhsu tautas rakstneezibas laukâ katrs patstahwigs, ne ar isgreesumeem pilbits laikraksts ir swariga un eewehrojama parahdiba. Ja P. kgs tapat buhtu isturejees pret „Deenas Lapu", kâ pret „Baltijas Wehstnesi", es sazitu to paschu, ko jau augscham saziju, sinams, „Balt. W." weetâ leekot „Deenas Lapu". — Kahda sesta daļa no wiseem „Deenas Lapâ" pagahjuschâ gadâ nodrukateem stahsteem bijuschi originali. Wispirms minami Wiktora Eglischa „Salas" un „Pehteris Rogis". Bagatas, krahschnas glesnas, dsilsch waldsinoschs saturs, plaschi, dsiki, patstahwigi raksturi. Sudrabu Edschus sawâ stahstâ: „Tschaukšts" rahda skatus no skolas dsihwes. Pluhdonis raksta dsejiskas, glesnâm bagatas behrnibas atminas. Poruku Jahnis, daudz raschodams, sahk apstrahdat ari wehsturigus tematus, „No senâs Rigas dsihwes", tomehr tur neparahdâs wisas wina mahksleneeka spehjas. Jau labaki isdewees wina stahsts: „Mahksłas augstumôs". No eesahzejeem rakstneekeem labakas sekmes israhda Birsneeks un Maurinsch. Starp tulkojumeem „Deenas Lapâ" trihs gari romani, no teem eewehribu pelna wairak „Rienzi" no Bulwera. Starp ihsakeem stahsteem labakee „Soge" no Schoebela un Knuta Hamsuna „Wiktorija", mihlestibas romans. No Kreewu jaunlaiku rakstneekeem referents ar leelaku ruhpibu apskatija Maksima Gorkija „Konowalowu". Wispahrigi muhsu kritika koti bailiga, kur winai paschai jaeewelk saws zelsch. Zita leeta par Kreewu rakstneekeem. Wajaga tikai palasit weenu otru „beeso" Kreewu schurnalu, un kritika par tagadejeem labakeem Kr. rakstneekeem pilnigi gatawa. — Kreewu kritiki meklê rakstneekus, muhsu rakstneekeem jameklê kritiki. Ta ir weena waina, kamdehl tik mas mums talantu dsihwo. Nemschu peemehru no wisjaunakeem laikeem. Ja kahdâ zitâ leelakâ tautâ buhtu parahdijees tahds apdahwinats talants, kâ Wiktors Eglits, kritika to buhtu us rokâm nehsajusi! Bet pee mums? Labs — ja labs gan! saka kritiki, bet tuhlit bailigi paskatâs apkahrt, ko publika teiks, waj tik kritikis naw maldijees. Nemsim muhsu wezakus apdahwinatus rakstneekus, peem. Blaumani, Aspasiju, Needru, Waldi, Poruku, Purapuķi. Tee ir labi rakstneeki, saka wisi, bet paprasees, kamdehl tee labi rakstneeki, kas ihsti ir winu rakstôs, tad juhs bes pahris nenosihmigeem wahrdeem nedabusees nekahdu atbildi. Tas ir muhsu kritikas nopelns. Bes Teodora, Wisuļa un Walda kgeem muhsu kritikas lauks schimbrihscham gandrihs pawisam tukschs. Bet daudz graudu, pelawu un salmu sakrahjees schkuhnî, kas gaida wehtitaju.

Kaut weenu palihgu muhsu kritiku kgeem waretu sagaidit no W. Dermana kga. Sinams, tad winam wehl daudz jasanemâs. Wina nolasitais preekschlasijums: „Par pesimismu dsejâ, sewischki Latweeschu lirikâ," no sahkuma mas sneedsa wina pascha domu, tomehr beigas bij itin peewilzigas, kaut gan pats temats bij par plaschu, lai to waretu eetwert schaurâ, ihsâ preekschlasijumâ. Dermana kgs luhkojâs us pesimismu plaschaki, nekâ mahz. J. Ehrmana kgs to darijis sawâ rakstâ: „Optimisms un pesimisms." Ne Wahzu pesimisti Schopenhauers, Hartmans, Niezsche radijuschi pesimismu. Tas sastopams jau daudz agraki, jau pee wezajeem Greekeem, Romneekeem, pee Homera, pee Horazija, Schekspira, Bairona, Heines un t. t. Nesaskana starp dsejneeka idealeem un azumirkligeem sabeedribas apstahkleem rada dsejneekâ pesimismu. Pahreedams us Latweeschu dsejneekeem, preekschlasitajs mineja wispirms Weidenbaumu. Tanî sinâ preekschlasitajs alojâs, atrisinadams starp zitu Weidenbauma dsejas pesimismu no dsejneeka materialâs dsihwes apstahkleem. Wina tuwineeki un pasineji apgalwo, ka materialâs ruhpes usturas pehz to masak graususchas. Deesgan pawirschs bij preekschlasitaja skateens us Swahrguļu Edwarda pesimismu, ka tas esot pehz modes darinats. Apspreeschot, newajaga aisrautees no Swahrguļa dsejas reisêm parastâ weenmulkâ rituma, pat at-

Paspahrnê.

Pehdejâ stihga.

S. Jachontowa.

Kad manas dwehsles pehdigaja stihga
Reis, leegi noskanot, us muhschu kruhtîs truhks
Un manas ilgas, nopuhtas un raudas,
Kâ wehja wehsma, tewim ausîs schalks —
Tad schehlabu un sahpju pahrpildita
Tew sirds kâ noseedsneezei saschnaugsees.
Tu atzeresees senâs laimes deenas . . .
Un apslahpetâ mihlestiba dihgs.
Bet tawi waidi neaissneegs wairs manis —
Tur, kapu kalnâ, miht tik muhschigs meers
Un pasauligâs raises, sahpes beidsâs . . .
Tik wihtoli, no wehja wehdinati,
Pa reisai sawâ starpâ kluši tschukst:
„Scheit atdusâs us muhschu semes laime!" . . .

Tulkojis Aug. Kokalis.

Swehtbilde.

Atstahstijuse Kroteneeze.

Brahlu Hlebnikowu pahrdotawas preekschâ stahweja Awdotja Petrowna un stihwi luhkojâs logâ isliktajâs selta un sudraba rotâs un dahrgakmenôs.

Wakars bija eestahjees kopsch laba laika. Elektriskâ gaisma pluhda bagatigi is wiseem pahrdotawu logeem, aptumschodama eelas lukturus un atstahdama platâs eelas widu pustumsâ. Auksts, ass wehjsch puhta pa schauro „Awischu schkehrseelu" gar augstajeem nameem. Swilpdams tas dewâs pa blakus eelâm, sehtu wahrteem, mekledams iseju, swaidija logu slehgus un schahwâs tad dusmigs gar gahses lukturеem, it kâ dusmodamees, ka glahschu ruhtes winam neatkahwa apdsehst eekschâ degoschâs leesmas. Paretam wareja eeraudsit kahdas kamanas weegli slidam pa zeeti peebraukto sneegu un tikai schur tur kahds gahjejs steidsâs pa trotuaru, nepeegreesdams ne masakâs wehribas logôs isliktajeem jaukumeem un dahrgumeem. Katram bija jasteidsâs waj nu darischanâs, waj mahjâs, lai siltâ istabâ waretu aismirst aukſto wehju, kursch neschehligi swilinaja waigus un speedâs zaur wisâm wihlêm. Tikai Awdotja Petrowna nesteidsâs. Wina preekſch daschâm nedeļâm bija atbraukuse is Harkowas us Maskawu un mehginaja atrast weetu pee bagateem kungeem par behrnu aukli. Lihdz schim tas winai wehl nebija isdewees, un tâ tad tai bija jadsihwo wisu scho laiku pee kahdas wezas radneezes Dahrsu eelâ. Mahjâs wina garlaikojâs lihdz nahwei, tadehl ta schodeen, kâ katru pehzpusdeenu, bija isgahjuse pastaigatees un klejoja bes mehrka pa wezâs Zaru pilsehtas eelâm. Likâs, ka wina nepeegreesa nekahdas wehribas ne aukstajam laikam, ne ari tam, ka bija jau wisai wehlu. Kamehr saltums purinaja slaiko stahwu, seja bega kâ uguni; tumschâs azis spihdeja. Schodeen nebija pirmâ reise, ka ta stahweja Maskawas wisbagatakâ selta kaleja pahrdotawas loga preekschâ. Preekſch kahdas nedeļas wina pastaigadamees bija peepeschi tikusi waldsinata no skaistajâm rotâm, kuras tik peewilzigi mirdseja un laistijâs us sarkanâ samta paklahja. Wina bija tuwojusees un apstahjusees tihri apstulbota.

„Kaut man peederetu simtâ daļa no schîs bagatibas," winai eeschahwâs prahtâ. Jo ilgaki ta tur stahweja, jo karstaka winâ radâs wehleschanâs, weenu otru no schîm leetinâm panemt rokâ, pahrnest mahjâs, apluhkot un ar to pagresnotees. Sahkot no minetâs reises, winai katru wakaru gribot negribot bija jastahw waj stundâm pee scha loga; wina redseja bagatâs kareetes, kuras te peetureja; skaudigâm azim ta pamanija, ka dailâs rotas zita pehz zitas tika pahrdotas un ka to weetâ eeradâs atkal zitas, pat skaistakas un dahrgakas. Winai tâ islikâs, it kâ dahrgumi buhtu winas ihpaschums un tiktu tai weens pehz otra nolaupiti. Pirmo skateenu ta katru wakaru usmeta platam selta gredsenam ar leelu sarkani leesmojoschu akmeni, kuram wisapkahrt staroja ihstu pehrku wainadsinsch. Ar isbailêm wina luhkojâs, waj tikai tas nebuhtu jau pahrdots, un uselpoja atweeglota, ka tas wehl atradâs sawâ parastâ weetâ. Awdotja Petrowna newareja beigt gredsenu apskatit: tumschdseltenais selts wisai brangi peestahwetu winas baltai rokai — winai israhdijâs, it kâ aukstais metals atrastos tai jau pirkstâ! Un sarkanais akmenis droschi ween isskatitos kâ asins pileens sneegâ! „Kaut man winsch buhtu tikai reisi — tikai kahdu minuti!" wina tschuksteja paklusi. Awdotja nowilka zimdu un apluhkoja gan sawu maso, teescham dailo rozinu, gan skaisto gredsenu. Azis winai waj apschibeja, tâ ka tai beidsot likâs, ka wisôs pirkstôs buhtu dselteni gredseni ar sarkaneem akmeneem. Wina nopuhtâs smagi.

„Tew gan gribetos eeguht skaisto asins pileenu, seltâ eekaltu, waj ne tâ, balodit?" ta peepeschi isdsirda sew blakus rupju balsi.

Awdotja Petrowna sarahwâs un atskatijâs. Hlebnikowa kalps gribeja patlaban slehgt pahrdotawas durwis un aisschaut aiz loga slehgeem smagu dselsis steeni. Smaididams winsch luhkojâs meitenes ustrauktâ sejâ.

„Nekaunojees, masâ — negribeju tewi baidit! Masajam pirkstinam labi peederetu sarkanais akmenis — ko?"

„Kas man labi peederetu un ko es wehlos, gar to tew naw daļas!" Awdotja atzirta skarbi.

Wina saweeba luhpas un sarkanee waigi tapa wehl sahrtaki. Dusmigi wina paskatijâs us kalpu, tad ta skrehja, zik ahtri wareja, Kaleju eelai schkehrsam pahri us Petera preekschpilsehtu. Kad ta pa neapgaismoto „Kareeschu rindu" tuwojâs sawam dsihwoklim, wina murminaja sewî: „Nelga! Kâ winsch mani isbeedeja! Tas gan domâ, ka es gribeju gredsenu sagt! . . ."

skanàm, ne wisai daschadigàs formas, bet wisam tam luhkotees pahri un skatitees wina dsejas saturâ, tad spreedums par Swahrguka dseju buhs zitadaks. Wistuwaki preekschlasitajs apskatija pesimismu Aspasijas un Raina dsejà, weetàm islasidams to, kas winu dsejà nemas naw. Wehl peemineja Pluhdona Sauleescha un Skalbes dsejas pesimismu. Loti originels esot pesimisms Kenina simboliskajà dsejà. Tatschu preekschlasitajs atrod, ka leelaku teesu muhsu dsejas pesimisms naw tahds, kas nokauj, atnem spehkus zihnitees. Skumjàm, sahpèm un sehràm lauschàs zauri dsihwibas skanas. Mums ir nahkotne.

Debatês kahds kungs aisrahdija, ka muhsu dsejneeki sawu pesimismu darinot, tà sakot, pakal ahrsemes paraugam. — Ja, dsenees tik pehz maises, sudìs wisas ruhpes, raises! Kenina kgs sawà atbildê leetischki aprahdija, ka pesimismam muhsu dsejà dsikakas saknes, bet ka daschas parahdibas dod eemeslu zeret, ka sahpju un ismisuma weetà atskanès spirgtas, dsihwibas preeka pilnas skanas.

Sinisko rakstu referents Alkschna kgs, kà tas jau gadeem parasts, atkal nebij uz sapulzi eeradees, ne atsuhtijis referatu. Redaktors swehrinats adwokats Weinberga kgs, slehgdams schi wakara zehleenu, jo stundenis jau rahdija septito stundu, usaizinaja beedrus un weesus peedalitees pee Widsemes skolotaju beedribas sarihkotà garigà konzerta Petera basnizà, bet pehz tam atkal uz peedalischanos „Trimpus" wakarà, beedribas namà. Lehnam beedri un weesi atstahja sahli, speesdami weens otram roku: uz saredseschanos!

Ar to beidsàs pirmàs sapulzes beenas darbi.

(Turpmak wehl.)

Kà „Rischskij Westniks" gahdajis, lai Latweeschus tuwinatu Kreewu tautai?

Par scho jautajumu „Balss" sawòs beidsamòs trijòs nummurôs pasneedz garaku, koti mehrenà un leetischkà garà sarakstitu apzerejumu. Tà ka augschminetais Kreewu laikraksts lepojàs, itkà winam peederetu nesin kahda wadona loma schejeenes sinamàs aprindàs, tad pasneedsam ari schinî weetà, lai gan, telpas truhkuma dehl, saihsinatu „Balss" rakstu, no kura redsama wispahrigi augschminetà Kreewu laikraksta isturescharàs pret Latweescheem un wina nopelni pee teem.

— Ja pehdejà laikà, raksta „B." no „Rischskij Westnika" pret Latweescheem isteiktos pahrmetumus sanemam kopà, tad par winu kodolu israhdàs minetà Kreewu laikraksta schehloschanàs, ka Latweeschi koti mas darijuschi, lai tuwotos weetejeem Kreewu eedsihwotajeem, bet turpretim turejuschees tahku no teem nost. Schahda Latweeschu isturescharàs pehz „Rischskij Westnika" apgalwojuma esot radijuse sawstarpigu nesapraschanu un neustizibu.

Schahds pahrmetums ir tik nopeetns, ka tas no Latweeschu puses buhtu koti nepareisi darits, ja tas tiktu atstahts bez peenahziga isskaidrojuma.

Nesen wehl esam apleezinajuschi, ka mehs aisween esam lolojuschi zeribas, reisi peedsihwot laikus, kur muhsu dsimtenes eemihtneeki, peederedami daschadàm tautibàm, lai gan ne aisween pilnigi weenprahtigi, tomehr draudsigi un ustiziga prahtà strahdàs kopà muhsu semei par swehtibu. Bet turklaht newarejàm ari slehpt atsihschanu, ka tas tikai tad warès notikt, kad muhsu dsimtenes tautu sadsihwê katra tauta turesees pee mahzibas: ko tu gribi, lai tew nedara, to nedari ari zitam, un wispahri issudìs wezlaiku mantojums — uspuhtiba un zitas tautibas nezeenischana. Schahdus wezlaiku aissprèedumus, kà ari zitu teesibu un intreschu nepeeteekoschu zeenischanu mehs aisween atsinuschi par meerigas sadsihwes trauzetajeem un kopiga darba postitajeem. Tapehz it sewischki turam par sawu peenahkumu, dot isskaidrojumu uz „Rischskij Westnika" pahrmetumu.

Un kad nu „Rischskij Westniks" pahrmet Latweescheem, ka tee netuwojotees saweem Kreewu lihdseemihtneekeem, bet turpretim turotees tahku no teem nost, tad itin tuwu stahw jautajums, ko tad pats pahrmetejs — „Rischskij Westniks" darijis schàs tuwoschanàs labà? kahdu mihlestibu un zeenischanu winsch rahdijis Latweescheem? un kahdas simpatijas winsch puhlejees modinat pee scheem pret saweem Kreewu lihdseemihtneekeem?

Pirms kà awise atbild uz scho jautajumu, wina peewed daschas atsauksmes no Kreewu paschu puses par „Rischskij Westniku", kuras, lai gan pateesas, neskan preeksch ta glaimojoschi. Tahlak „Balss" aisrahda, ka „R. Westn." jau agrak schehlojees, ka, pehz wina domàm, nemas neesot weiksmigi zittauteeschu rakstneezibas usplaukschanai, ka weetejàs drukatawas tikai ik mehnescha apbalwojot pasauli ar jauneem Wahzu un Latweeschu literaturas gabaleem. Zità rakstà winsch wehl gaischaki issazijees, skumsdamees par to, ka Latweeschu literatura un beedribas aiskawejot Latweeschu pilnigu saweenoschanos ar Kreewu tautu. Jau toreis (1891. g.) „Balss" bij raksturojis „Rischskij Westniku" schahdeem skarbeem, bet pelniteem, un mums schkeet, sawu nosihmi wehl tagad nesaudejuscheem wahrdeem: „Tagad (jaeewehro minetais gada skaitlis), tà awise raksta, — ir atzeltas tàs wezàs eestahdes un tàs wezàs buhschanas, kas schkihra Baltiju no zitàm Kreewijas dalàm un waldischanas, teesas un skolas sinà Baltijas gubernas peelihdsinatas zitàm Kreewu semes gubernàm. Tagad buhtu atwehrees „Rischskij Westnikam" pateizigs un augligs darba lauks, ar sapraschanu un labwehlibu muhsu semes eemihtneekus eepasihstinat ar jaunajàm eestahdèm, ar Kreewu dsihwi un literaturu, ar Kreewu garu, kura wahrdu winsch pastahwigi wasà mehles galà. Bet kas to dos! Drihsi israhdijàs, ka winsch nawa spehjigs sawam usdewumam, ka galwa un sirds palikuschas tukschas, ka winsch prot gan noplehst, bet ne uszelt ... Sawu eekscheju tukschumu un gara nabadsibu gribedams slehpt un nespehdams dot saweem lasitajeem wefeligu un kodoligu gara baribu, „Rischskij Westniks" nu nemàs muti pilnu un schodeen tam un rihtà zitam usbruhk. Lai nu scheem tukscheem un aplameem usbrukumeem peedotu kahdu mahrzinu swara, winsch metajàs apkahrt ar augsti skanoscheem wahrdeem, lepojàs ar sawu patriotismu, ar sawu walsts gudribu, ar sawu Kreewu garu, itkà winsch patriotismu un gudribu buhtu nomanijis uz muhschigeem laikeem un no Kreewu gara lihds kaklam peebarots.

Tahlak „Balss" kahrtu pa kahrtai apskata „Rischskij Westnika" galwenos darbus no jaunakà laika. Mehs sakam „galwenos", tamdehl ka wisus nebuht naw eespehjams usskaitit. Nepaeet gandrihs neweens nummurs, kad „Rischsk. Westn." nerihda waj neaisskar schejeenes tautibas, to starpà ari Latweeschus. Wisspilgtaki „Rischskij Westnika" istureschanàs parahdijusees schahdàs leetàs:

I. Augstà waldiba, eewesdama teesas reformu Baltijas gubernàs, peelaida pagaidàm, lihds jaunu preekschrakstu isdoschanai, pagasta teesu un semneeku wirsteesu darischanàs, kà ari pee sarakstischanàs starp pagastu teesàm un scho teesu amata wihreem weetejàs walodas, kuras semneeki runà, t. i. Latweeschu, Igaunu un Sweedru walodu. Waldiba to darija, apswehrdama, ka jau no seneem laikeem darischanas waloda pee semneeku paschwaldischanas un teesas eestahdèm bija tautiska un ka tad tikai war notikt pareisa teesas spreeschana, kad to spreesch tanî walodà, kuru tiklab paschi teesneschi, kà ari weeteji eemihtneeki mahk. Ka waldibai wehl tagad ir tahdi paschi usskati un ka wina wehl nawa atsinusi brihdi par nahkuschu, kurà deretu weeteju walodu weetà eewest Kreewu walodu semneeku teesu darischanàs, to peerahda tas fakts, ka wina lihds schim nawa atradusi par wajadsigu, atzelt waj pahrgrosit pagasta teesu likumu 39. pantu, kas nosaka weetejas tautiskas walodas leetoschanu pee pagastu teesàm un semneeku wirsteesàm. Bet tahda waldibas lehnprahtiba nebij „Rischskij Westnikam" nemas pa prahtam. Wairak lahgàs winsch raudsija eeteikt, ka jau laiks buhtu nahzis, tautisku walodu weetà wisur pee semneeku teesàm eewest Kreewu walodu, nemas to wehrà nelikdams, ka nedz teesneschi, nedz paschi laudis tà jau prastu pa kreewisku, ka spehtu schinî walodà teesatees un teesu spreest.

II. Senaki Baltijas pilsehtàs, bija darischanas waloda wahziska. Tadehl ari pilsehtas eelàm dewa Wahzu nosaukumus. Usraksti bija, bez walsts walodas, weenigi Wahzu walodà. Bet beeschi ween eelu Wahzu nosaukumi nesakrita ar teem wahrdeem, kurus tàm dewa weetejee eemihtneeki — Latweeschi un Igauni. Zaur to zehlàs scheem, ja neprata pa wahziski, daschi gruhtumi un pahrpratumi. To eewehrodama Jurjewas pilsehtas dome nolehma, likt pee eelàm peesist bez usraksteem Kreewu un Wahzu walodà ari tahdus Igaunu walodà. Par schahdu leetderigu nolehmumu nu „Rischskij Westnika" korrespondents is Jurjewas wisadi sobojàs un nirgajàs; stahstija par swinigu prozesiju, ar kahdu Igaunu usrakstu tahpelites esot tikuschas iswadatas pa eelàm un pee eelu stuhreem peesistas, waizaja, waj nepeesitischot ari usrakstu tahpelites Schihdu walodà, jo Schihdi ari skaitotees par Jurjewas eemihtneekeem un beidsam schehlojàs par pilsehtas domes isschkehrdibu, ka ta isdodot naudu par nekam newajadsigàm Igaunu usrakstu tahpelitèm (skat. „Rischskij Westnika" Nr. 199 no 1899. gada). Un pats „Rischskij Westniks" ne tikai peekrita sawam korrespondentam, bet ari, kad no Latweeschu puses tika usrahdits, ka Rigas pilsehtas domei beretu sekot no Jurjewas dotai preekschsihmei un likt peesist pee Rigas eelu stuhreem ari Latweeschu usrakstu tahpelites, stingri pret tahdu padomu usstahjàs, spreesdams, ka esot gan jau laiks nonemt newajadsigus Wahzu usrakstus, bet ne wehl teem blakus eewest latwiskus usrakstus.

(Turpmak beigums.)

Basniza un skola.

Par ewangelisku basnizu truhkumu Rigà

pasneedz garaku rakstu Rigas Wahzu basnizas lapa, turklaht aisrahdidama, ka tagad, jubilejas gadà, peenahkotees netik ween atnest Deewam pateizibu par wisu to swehtibu, ko Winsch pagahjuschòs 7 gadusimtenòs Rigai peeschkihris, bet ari greest azis uz wisàm tàm pusèm, kur wajadsigs zentigi tahlak strahdat.

Jau no pagahjuschà gadusimtena widus ewangeliumatizigo eedsihwotaju skaits Rigà sahzis stipri augt, kadehl bij wajadsigs zelt jaunus deewanamus, kà Mahrtina, Sw. Trihsweenibas un Lutera basnizas. Bet sewischki beidsamà laikà sapluhduschi Rigà leeli bari tizibas beedru, kam wiseem wajadseja peebeedrotees pee jau pastahwoschàm draudsèm. Gadu no gada prahwesta sinojumi apleezinaja, ka ewangeliskà basniza Rigà atkal peeaugusi par 8—12 tuhkstoschu dwehselèm. Ja skatamees atpakal uz wisu pehdejo gadudesmitu, tad schinî laikmetà Rigas ewang. draudses peeauguschas wismas par 70,000 dwehselèm. Schee klaht peenahkuschee tizibas beedri atrada preekschà jau pahrpildìtas basnizas un pahrak leelas draudses; turklaht wini neisbalijàs weenlihdsigi uz wisàm basnizàm, bet itin dabigi peebeedrojàs ahrpilsehtu draudsèm, kuras tà peeauga nepahrredsamà leelumà. Lai schos eenahzeju barus peenahzigi apkoptu garigà sinà, buhtu wajadsejis zelt ikgada weenu jaunu basnizu un saukt pee darba 1 waj 2 jaunus mahzitajus. Bet preeksch tam truhka lihdsekku. Gan schur tur eezehla palihga mahzitajus, gan pee diwàm basnizàm atdalija diwas patstahwigas draudses, tatschu tas nespehja nowehrst basnizu un mahzitaju truhkumu, kas jo beenas tapis sahpigaki sajuhtams.

Ka swehtdeenàs basnizà gahjejeem pee basnizas durwim bareeem jagreeschàs atpakal, tadehl ka eekschà naw wairs ruhmes, ka baudsi pehz tahdeem peedsihwojumeem newas wairs negrib uz

---

Hlebnikowa kalps bija noskatijees kahdu brihdi meitenei pakal. Logu aistaisidams, winsch ruhza: „Ai, seeweeschi — seeweeschi! Tee kahro tikai pehz rotàm un gresnumeem, bet zik launas un asas winu mehles! Kas tur war labs isnahkt?" Galwu purinadams winsch nobeidsa sawu darbu.

* * *

Nahkoschà preekschpusdeenà Awdotja Petrowna stahweja sawas radneezes istabinà spoguła preekschà. Wina neisskatijàs nemas slikti — ar strupo deguntinu un sahrtajeem waigeem. Uz peeres un gar denineeem tai wijàs tumschas matu sprodsinas un azis, schirgtas, neleelas aztinas, schibeja it pahrgalwigi. Mutite bija masa un sobi balti kà peens.

Noauguse wina bija pateesi baiki: wideja auguma ar koscheem panteem un koti masàm kahjàm. Awdotja atkahpàs drusku, atspeeda rokas sahnòs un, grosidamàs un lihgodamàs, apluhkoja sewi no wisàm pusèm. Tad wina apstahjàs pee loga un nogrima domàs. Lehni ta pazehla labo roku un to ilgi apluhkoja. Bahrdainajam Hlebnikowa kalpam bija taisniba: roka, daika un balta kà augstmanei, bija kà radita gresnotees ar skaisto gredsenu. Awdotjai schàs domas bija schahwuschàs prahtà jau simtàm reisu. Wakar wakarà ta tikai tadehl bija isbijusees un saskaitusees, ka kahds zits ari bija usminejis winas domas, kuras ta glabaja kà leelako noslehpumu. Ja — gredsens tai deretu, bet wisadà sinà tam wajaga buht bahrgam — pahrak bahrgam. Zik mulkigi un netaisni, ka winai nebija naudas!....

Awdotja Petrowna sarauza peeri. Wina smagi nopuhtàs. Ahrà krita leelas mihkstas sneega pahrslas. Wiss bija eetihts it kà sihki raibà plihwuri, wisà Dahrsu eelà neredseja ne kamanu, ne ari kahdu gahjeju. Awdotja peespeeda peeri pee ruhtim un stihwi luhkojàs ahrà. Akurat tà isskatijàs nabadsigajà Harkowas preekschpilsehtà, kad ta preeksch mehnescha laika schkirdamàs bija paskatijusees pa tehwa mahjinas logu. Toreis winas sirds bija jaukako zeribu pilna, ka ta taps drihs bagata leelajà pilsehtà un warès west jautru, besruhpigu dsihwi! Bet jaukàs zeribas negribeja peepilditees; ari schodeen pastneeks tai neatnesa nekahdas apmeerinoschas atbildes uz daudsajeem peeprasijumeem, kuras ta bija aissuhtijusi uz daschadàm pusèm. Winai bija jasehd weentuligajà istabà un jagarlaikojàs. Strahdat wina nemahzeja — nekas winai to nebija mahzijis — pahris rublu, kurus ta bija atwedusi lihds no mahjàm, sen jau bija isdoti, pehrkot konfektes, daschadus neezinus un zirka biketes. Katru stundu wina dsirdeja wezàs radneezes pahrmetumus un schehlabas. Zauru deenu wina luhkojàs uz garamgahjejeem un wakarôs gahja pastaigatees. Tas bija nepanesami! Awdotja Petrowna nodrebeja un apsehdàs. No pat masotnes winas prahts bija nesees uz ispreezaschanos, — preeksch ka zita gan ta bija pasaulê! — Tagad, kur ta bija drusku eeskatijusees leelpilsehtas dsihwê, wina sajuta otrtik sahpigi sawu weentulibu. Kaut jel tai wismas buhtu kahda draudsene, kam sawu sirdi iskratit. Zik koti labpraht wina pabraukatos lepnà kareetê! Zik lepni wina isturetos, zik skaisti gehrbtos un kahdas rotas ta pirktu — wisupirms sinams eemihleto gredsenu! Kaut jel tai netruhktu safoditàs naudas!...

Awdotja eesahka nemeerigi staigat pa istabu. Tahdu dsihwi wina nespehja ilgak pazeest. Radneeze bij tik sihksta, ka ta nedewa Awdotjai ne grascha. „Luhds Deewu un strahdà," wina atteiza katrureis, kad Awdotja suhdsejàs par garu laiku. Wina jau buhtu labpraht strahdajuse, bet weetas nekur newareja dabut un uz sawu roku strahdat wina nemahzeja!

Deewu luhgt — tas ari nepalihdseja neka.

Waj wina nepeeluhdsa katru wakaru Kasanas deewmahti? Ko tas bija lihdsejis? Neka — pawisam neka!... Kaut jel winai buhtu tikdaudz naudas, ka ta waretu nopirkt skaisto gredsenu. Tad winai tagad aiz gara laika buhtu ko papreezatees. Wina wilktu gredsenu no weena pirksta uz otru, apbrihnotu selta sposchumu un sahrto akmeni. Ja, gredsenu winai wajadseja eeguht — wisadà sinà? Bet kà? Zik labpraht ta pahrdotu ko neko no sawa peederuma, lai waretu apmeerinat sawu karstako wehleschanos. Bet ja ari ta pahrdotu wisu, kas tai bija, tomehr wehl nepeetiktu. Ko darit?

Pusdeenas laiks jau bija pahri un wezene wehl nepahrnahza. Awdotjai gribejàs ehst.

Wina peegahja pee loga un skatijàs uz wisàm pusèm. Neweena zilweka tur nemanija.

Saihguse wina atgreesàs nost. Sawà gulamà istabinà eegahjuse, wina paskatijàs uz maso lampinu, kura tumschi dega sem swehtbildes. „Luhgschu deewmahti," wina murminaja, „warbuht ka pehz tam man eenahks laimigaks padoms prahtà!" — Ahtreem soleem wina pagahja gultai garam, nometàs zelôs un pazehla azis. „Swehtà deewmaht," wina eesahka pusdikti. — —

Peepeschi balss aisrahwàs, azis apschibeja. Kas tas bija? Waj tur, lampas bahlajà gaismà, nestaroja un nelaistijàs tapat, kà Hlebnikowa pahrdotawas logà? Awdotja paluhkojàs tuwak; wina aismirsa, ka bija nometusees zelôs. Pateesi — bildes rahmis bija no tumscha, eesarkana selta! Kahdà zelà radneeze wareja eeguht scho bahrgumu! Awdotja ustraukta uslehza, peegahja tuwak, pazehlàs uz pirkstu galeem un wehrigi apskatija swehtbildi. Pateesi — tas bija selts — tam wajadseja buht seltam. Netik ween platais rahmis bija no selta, bet ari pate bilde, uz kuras bija uslipinats pergaments ar deewmahtes un Pestitaja gihmetnèm!

Te Awdotja atminejàs, ka radneeze bija stahstijuse, ka ta jaunibà kalpojuse kahda grahfa Schachowskoja namà par behrnu aukli. Kad ta pehz wairak gadeem aisgahjuse no tureenes, grahfeene winai dahwinajuse par peeminu dahrgu swehtbildi, kura esot daudz gadu simtenu weza un reis pahrnesta no tahla klostera. Schai wajadseja buht minetai bildei!

Bagatiba atradàs tepat winas istabinà un wina to lihdschim nebija eewehrojuse!

basnizu eet, tàs ir parahdibas, kas top arweenu wairak sajuhtamas. Bet ari paschas deewkalposchanas tagadejôs apstahklôs daudſ saudè no sawas swinibas un spehka. Leelus deewgaldneeku pulkus wajag ihsâ laikâ atlaist, tadehk ka zita draudse jau gaida pee basnizas durwim. Tà nesen gadijees, ka preeksch wesela tuhkstota deewgaldneeleem atlikuse tikai weena stunda laika. Kristischana daudskahrt jaisdara pee leela skaita behrnu reisâ wisleelakâ steidsibâ, tadehk ka laulajamee pahri jau gaida. Un tà tas daudsreis eet no agra rihta lihdſ wehlam wakaram. Ka tahdôs apstahklôs deewkalposchana ne ikreis wairs war paturet peederigo swinibu, tas pats par sewi saprotams. Ne masaks ir mahzitaju truhkums. Kahrtigi buhtu, ja weena mahzitaja draudse nebuhtu leelaka par 3000 dwehselèm. Rigas draudses ir nereti 5 reis, pat 10 reis leelakas. Kà tas tad lai apkopj katru dwehseli par sewi? Mahzitajs notura sawas runas stundas, padara sawus daudsdaschados kanzlejas un amata darbus — un ar to ir jau wiss wina laiks papilnam aisnemts. Ja, ari tà jau daudskahrt isnahk wairak, nekà no weena mahzitaja drihkstetu prasit. Kad mahzitajam weenâ swehtdeenâ jatura 10 lihdſ 15 runas, kas naw nekahds rets gadijums, tad it negribot ronàs nogurums un mahzitajs newar wairs to sneegt, kas winam tas wislabakais.

Kahds brihnums, ka schahdôs apstahklôs draudses sahk no basnizàm atsweschinatees, ka wairojàs suhdsibas par nesinaschanu tizibas leetàs, par jaunàs paaudses nepeeklahjibu, par weeglprahtibu pee laulibas slehgschanas un laulibas dsihwê.

Te palihdsiba nepeezeeschami wajadsiga. Jaleek rokas naigi pee darba, jaunas basnizas zelot un jaunus garigus spehkus talkâ aizinot. 22. junijâ, swinot Rigas 700 gadu pastahweschanas swehtkus ar ihpaschàm deewkalposchanàm, wisâs Rigas basnizâs lasis dahwanas par labu jaunu draudschu dibinaschanai Rigâ, kur tad buhs ikweena peenahkums, ari no sawas puses pee tam peepalihdset, lai turpmak tiktu nowehrsti leelee truhkumi draudschu garigâ dsihwê un waretu ar labakàm sekmèm apkarot daschado garigo postu.

Sinas.

Widsemes tautskolotaju palihdsibas beebriba 12. junijâ noturejuse sawu ahrkahrtigu pilnu sapulzi. Pee sapulzes peedalijàs lihdſ 70 skolotaju beedru un wairak weesi. Par sapulzes wadoni tika eewehlets skolotajs E. Medna kgs. Starp zitu tika apspreesti sekoschi jautajumi: 1) Maskawas skolotaju beedribas preekschlikums, peedalitees pee nodomatàs Kreewijas skolotaju beedribu delegatu saeimas, kurà pahrspreestu jautajumus par skolotaju stahwokla uslaboschanu. Nolehma peedalitees un jautajuma sihkaku ispildischanu atstaht waldei. 2) Statutu § 8 pahrgrosischana. Bij issazitas domas, ka beedribas gada maksa — 5 rbl. — par augstu, — daudsi skolotaji schis augstàs gada maksas dehl neeestahjotees beedribâ. Nolehma schi jautajuma isspreeschanu atlikt, tadehk ka gada maksas noteikschana neatkarajàs weenigi no pilnas sapulzes, bet jadabù ari no tautas apgaismoschanas ministra atlauja. 3) Nolehma, ka nahkoschu wasaru sarihkojams tikai laizigs konzerts, wispirms Rigâ, un bes tam, ja eespehjams, ari ahrpus Rigas, peem. juhrmalâ, ar to paschu programu kà Rigâ. 4) Beedribas preekschneeks J. Zihruls lika preekschâ beedreem, kà wezeem tà jauneem, eesuhtit beedribai netik ween uswahrdu un gadu maksu, bet ari pilnigu adresi. Ari weetas mainas luhdsa beedrus pasinot waldei. Sk. E. Mednis lika preekschâ nosuhtit deputaziju pee Rigas pilsehtas galwas ar laimes wehlejumeem un isteikt pateizibas par beedribas sapultschu telpàm un isluhgt tàs ari nahkotnê. Preekschlikumu peenehma.

Basnizas sinas.

Deewkalposchanas Jelgawas Sw. Annas basnizâ no 22. lihdſ 29. junijam. Swehtdeen 24. junijâ: 1) Lauku draudsê deewkalp. pulkst. 1/2 10 no rihta; spred. mahz. Heinzs. 2) Pilsehtas draudsê deewgaldn. pulkst. 1/2 8 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. — Lauku draudsê ussaukti: Janis Behrsinsch ar Greetu Grischman; Janis Murschkis ar Seti Michailowsky; Kaspars Waldowskis ar Juliju Karlini Jumik; Peters Seemels ar Minnu Steinberg; mirušchi: Dahwus Osols, 70 g. w.; Arturs Gotfrieds, 8 g. 7 m. w.; Alwine Luzija Strautman, 4 n. w. — Pilsehtas draudsê ussaukti: Karlis Grünbergs ar Luisi Stungrewitz; Karlis Friedrichs Wilhelms Franzs ar Emiliju Stein; mirušchi: Ernsts Swirbuls, 12 n. w.; Greeta Emilija Tiltin, 2 m. 20 d. w.; Irma Stenge, 9 d. w.; Lina Stenge, 10 d. w.; Oswalds Rose, 1 g. 7 m. w.; Lina Wanag, 10 g. w.; Lawise Maineek, 75 g. w.; Augusts Lemchens, 1 g. 5 m. w.; Johans Eduards Seebergs, 2 g. 1 m. w.; Greeta Wendin, dsim. Petersou, 64 g. w.

Dahwanu preeksch jaunàs basnizas no deewgaldneekeem eenahzis 6 rbl. 60 kap.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 11.—17. junijam. Ussaukti: Silwans Jakobsons ar Trihni Sakit; Schano's Karlis Bauscheneeks ar Annu Etik; Juris Weite ar Sani Taurin; Ansis Herbsts ar Greetu Sahger; Janis Balods ar Maiju Lublowski; Karlis Brekters ar Linu Guhsche. Laulati: Fritzis Bunis ar Mariju Muzeneek; Mikelis Krehtains ar Ortiju Gail; Mikelis Sulge ar Lawisi Straup; Andrejs Lange ar Sani Grante; Janis Kiwils ar Annu Balzer; Heinrichs Schönbergs ar Mariju Karolinu Wiese. Mirušchi: Adolfs Bruders, 13 g. 8 m. w.; Juris Ullmans, 71 g. 7 m. w.; Gustaws Saulits, 24 g. w.; Natalie Charlotte Karoline Schimant, 4 m. w.; Karline Jekabson, 1 g. 2 1/2 m. w.; Eduards Schano's Spruhde, 6 m. w.; Alberts Heinrichs Woldemars Orlofs, 4 1/2 m. w.; Juhle Lina Donin, 6 1/2 m. w.; Katrihne Stumbris, 5 m. w.

Deewkalposchanas swehtdeen 24. junijâ Sw. Annas basnizâ un luhgschanas namâ pulkst. 9 no rihta; pehzpusdeenâ abôs deewnamôs deewkalposchana netaps tureta. — Otrdeen 26. junijâ Sw. Annas basnizâ rihtluhgschana un deewgaldneeki pulkst. 9 no rihta.

Mahzitajs **Schoen.**

No ahrsemèm.

No Deenwidus-Afrikas kara-lauka. Ar **kara sinu** pasneegschanu beidsamàs deenàs Angku waldiba rihkojàs tik skopi, ka gruhti nahkàs sastahdit pehz schim sinàm kautzik peeteekoschu pahrskatu par kara-gaitu beidsamàs deenàs. Tikai par to wairs nepaleek nekahdu schaubu, ka gandrihſ wisi Kapsemes eedsihwotaji sazehluschees pret Angku waldibu un schahdâ waj zitadâ kahrtâ pabalsta Buhrus. Uſ kara ahtru nobeigschanu pat Anglijâ wairs nedomà: wismasakais wehl sagaida, ka diwpadsmit mehneschu turpinasees asinsisleeschana, ka Angku saudejumu liste paleelinasees par kahdàm 100,000 personàm un Anglijas naudas makâ radisees ap pahris tuhkstoschu miljonu rubku leels robs. „Tas ir neisbehgami," apmeerinàs Angku patrioti un aistaisa azis pret wisu, ko dara Tschemberlens un ziti kara kahree kapitalisti. Lorda Kitschenera karoschanas wihse aprehkinata uſ to, ispostit wisu semi, kur karsch teek wests, lai tà Buhreem nebuhtu eespehjams tur dsihwot. Bet tas war turpinatees gadeem. Schiglakâ un parastà karoschanas wihse ir apkarot un sakaut eenaidneeka galwenos spehkus un tad peedahwat eenaidneekam labakus waj sliktakus meera nosazijumus. Tahlak mehgina sakaut eenaidneeka atsewischkus kara-pulkus. Tatschu semes pilniga ispostischana eet tik lehnam un saweenota ar tahdu nezilwezibu un meschonibu, ka daudſ maſ saprahtigi un isglihtoti walstswihri nekad neisleetos tahdu kara weschanu. Bet Tschemberlens un wina beedri, ziti ministri, kà lords Salisberis wehl nule apgalwoja, nolehmuschi sawus bedsinaschanas un slepkawibas darbus tik ilgi turpinat Deenwidus-Afrikâ, kamehr buhs panahkuschi sawu.

Ka uſ **kara-lauka** nestahw labi, wisgaischako peerahdijumu dod tas, ka nule 20. junijâ (3. julijâ) kara-ministris isdewis pawehli, eesaukt **kehninu** pulka dragunus un otru jahtneeku pulku suhtischanai uſ Deenwidus-Afriku. Wisi reserwisti, kas jau trihs gadi atpakal pawisam atwakinati no kara-deenesta, eesaukti mahzibâ. Kambehk teem jamahzàs, — naw japaskaidro.

No **Kapsemes** sino, ka palkawneeks Dalbscheli ar saweem pulkeem pahrgahjis uſ weetejeem eedsihwotajeem peederiga ihpaschuma. Buhri atstahjuschi apgabalu un klejojot pa apkahrtni. Generalim Fuschè, kuram wajadsejis atkahptees, buhschot janahkot pa weenu no trim zeleem, kuru Angki aiskrustojuschi. Bet kad tas atrastu zeturto?

No Amerikas Sabeedrotàm Walstim. No Nujorkas telegrafê „Rig. Rundsch." 19. junijâ (2. jul.), ka tur waldot **breesmigs karstums.** Ehnâ esot pahri par 31 grahdu leels karstums pehz Reomira. 18. junijâ kahdas 90 personas dabujuschas saules duhreenus, 35 no tàm miruschas.

No Belgijas. Sajuhsminaschanàs Buhreem par labu. Diwi Buhru ofizeeri Dewets (generała Kristjahna Deweta radineeks) un Walentins 18. junijâ Alambrâ turejuschi **preekschlasijumus par Buhreem,** milsigam klausitaju pulkam peedalotees. Wairak nekà 30,000 personas wehl stahwejuschas ahrpus preekschlasijumu ehkas. Kad ofizeeri isnahkuschi no ehkas un eesehduschees ekipaschâ, lai brauktu uſ weesnizu, kauschu pulks issuhdsis sirgus un ofizeeri uſ rokàm aisnesti uſ weesnizu. No tuhkstoschàm pusèm atskanejuschi sauzeeni: „Brawo Buhreem! Nost ar Tschemberlenu!"

No Anglijas. Karsch pret karu. Nemanot, bet arweenu droschaka un droschaka sahk palikt Angku tautâ kustiba, kuras mehrkis peedabut Anglijas waldibu, lai ta reis beidſ nelaimigo karu ar Buhreem. Deesgan ilgi jau Angku tautai smiltis kaisitas azis, deesgan ilgi jau leetas Angku strahdneeku asinis, winu sweedri un nopelni kaisiti bes sinas; daudſ mahtes palikuschas bes apgahdneeka, seewas bes wihra, mahsas — bes brahka. Un dehk kahdeem augsteem zilwezes noluhkeem tas bijis jazeesch un janes? . . . Lai weena kristiga tauta apspeestu otru kristigu tautu, lai weens zilweks nokautu otru zilweku, kursch weens otram naw nekahdu launumu darijis. Kahdu noseegumu Buhri pastrahdajuschi pee Angku tautas? Waj tee aisskahruschi Angku strahdneekus, Angku arajus? Nebuht nè! Weenigais Buhru noseegums tas, ka wini Sesilam Rodesam un beedreem nekahwa no Buhru tautinas sweedreem plehst tik leelas diwidendes sawôs weikalôs, zik to naudas kahrigam prahtam patikàs. Un tamdehk nu wisi schee draudoschee wahrdi: Anglijas gods, Anglijas slawa aisskahrti no Buhru meschoneem, tos wajaga pahrmahzit! Bet nu israhdijàs, ka schee „meschoni" tiklab gara, kà eekscheja tikumibas spehka sinâ stahw tahlu preekschâ „ziwilisetajeem" Angleem. Buhri nespihdsinaja guhsteknus, nemozija ne seewas, ne behrnus, nededsinaja mahjas, neleetoja dumdum lodes! Bet Angku armijâ tàs parastas leetas. Angku waldiba, kas schinî leetâ stahweja uſ Sesila Rodesa un zitu naudineeku pusi, slehpa Angku tautai, zik spehdama, leetas ihsto stahwokli. Tika eerihkota bahrga zensura, kura nelaida ne masakàs kara sinas klajâ, kas Angleem bij par sliktu, apkihlaja waj saga wehstules, isplatija melu sinas par leelistàm uswaràm un t. t. Bet pateesiba tomehr nebij nokaujama. Jau tas apstahklis ween, ka gandrihſ diwdesmit mehneschu laikâ Buhri naw uswahreti, peespeeda Angku tautu netizigi luhkotees uſ samelotàm uswaras sinàm. Leelâ daudsumâ no kara pahrsuhtitee un pahrnahkuschee kareiwji isplatija sinas par kara ihsto stahwokli. Angku laikraksti, kas puhlejàs tautas labâ, ari nesnauda, skubinadami un mudinadami Angku tautu, lai ta sahk israhdit sawu pretestibu pret nekreetno karu. Un pehdigi tas ari notizis. Paschâ Londonê iszehlusees asa zihna Angku tautas starpâ pret Buhru karu, iszehlees, tà sakot, karsch pret karu, protams ne ar schtikeem, slintèm un leelgabaleem, bet ar domàm, peerahdijumeem, paskubinajumeem. Nule notureta tur leela kauschu sapulze jeb mihtinsch, kà ar sweschu wahrdu nosauz tahdas leelas kauschu sapulzes, kuras teek noturetas kahdu politikas jautajumu pahrrunaschanas dehk. Anglijâ, pehz walsts satwersmes likumeem, kaudim bes kahdas atlaujas ir brihw pulzetees un runas turet, tapehz ari Angku waldiba newareja neko pret to darit, bet wehl atsuhtija 100 polizistus jahschus un 250 kahjneeku polizistus, kas sapulzê usturetu kahrtibu. Pehz daudſ dedsigàm runàm, kuras ihpaschi tureja Angku strahdneeku wadoni un kuras milsigais kauschu puhlis usnehma ar skalàm gawilèm, sapulze taisija schahdu gala

(Skat. peelikumâ.)

Ja, pehdejâ laikâ wina bija maſ luhguse Deewu. Tapehz ta ari tikai schodeen pamanija, kahds bahrgs mantas gabals tai bija ar roku sasneedsams!

Wezà radneeze warbuht galu galâ nemaſ nebija tik truhziga, kahda islikàs! . . .

„Man japahrleezinàs, waj tas pateesi selts," Awdotja beidsot teiza, panehma krehslu un nonesa to stuhri pee swehtbildes. Kahpjot uſ krehslu, winai islikàs, ka lozekli buhtu swina peeleeti. Wina tomehr pahrwareja nedroschibas juhtas un apluhkoja bildi no wisàm pusèm. Tagad ta redseja, ka nebija wihlusees: tas bija bes schaubàm selts! Stuhri atradàs pee seenas peestiprinats koka dehlitis. Wirs ta stahweja glahse ar ellu, kurâ peldeja korka gabalinâ eewilkta dakts. Aiſ ellas glahses bija nostahdita swehtbilde. „Zik smaga ta waretu buht?" Awdotja domaja un grasijàs to ar issteeptu roku nozelt. Te winai islikàs, ka nama durwis tapa atwehrtas. Ar weenu lehzeenu ta bija semê un tikko paspehja nostahdit krehslu pee gultas, kad jau preekschistabâ atskaneja radneezes soli.

Wezites masàs pelekàs azis neustizigi luhkojàs wisapkahrt.

„Nu, kà tad tu atkal isskatees?" wina eesauzàs skarbâ balsî. „Waigi deg un azis leesmo, tà ka tihri waj bailes usnahk!"

Awdotjas seja paraustijàs. Tomehr wina pahrwareja sawu ustraukumu un atbildeja, zik spehdama, weenaldsigi: „Kà lai es neisskatos? Garlaikojos un gribu ehst — tas ir wiss!"

„Ja — ja, wakotees, ehst un neleetigas domas perinat — tas tagadejàs jaunàs paaudses darbs!" wezene pihkàs. „Nu reis ir laiks, ka tu peenem kahdu weetu!" Nelaipni wina aisgreesàs projam un pagatawoja weenkahrschu asaidu, kuru tad abas klusuzeesdamas eebaudija. —

Wakarâ Awdotja pahrnahza wehlu no pastaigaschanàs, kà arweenu. Wezene jau guleja; wina eegahja tuhlit sawâ istabinâ un noguruse atkrita krehslâ.

Pa eelàm klejodama, ta bija domajuse gan schâ, gan tà; kahrdinatajs likàs nemitedamees tschukstam: „Nem swehtbildi un pahrdod to; nekas to ne redsês, ne ari sinàs; wezà radneeze nesin winas wehrtibu zeenit, warbuht ka ta to jau sen aismirsuse, — tu wareſi ispildit katru sawu wehleschanos!" Awdotja mehginaja kahrdinataja balsij pretotees. Wina bija weeglprahtiga, bet ne slikta.

„Ta tomehr ir un paleek sahdsiba!" wina domaja, „es to nedrihkstu darit!" Wina behgtin behdsa no sinamàs eelas, kurâ atradàs Hlebnikowa weikals.

Ahtri wina tagad isgehrbàs, swezi neeebeguse, un eelehza gultâ. Seju ta atgreesa pret seenu un sahka padiktâ balsî skaitit luhgschanas un sewi apsuhdset: zik wina launa un netaisna pret likteni; lai Deews winai peedodot, kad ta domàs nokliduse no zeka . . . Galu galâ wina ne pate nesinaja, ko runaja; beninôs winai dausija kà ahmareem. „Tu nedrihksti un nedrihksti to darit," wina nerimstoschi atkahrtoja. Beidsot wina mehginaja aismigt. Tomehr tas tai neisdewàs. Winai islikàs, ka kahda neganta wara winu skubinatu atwehrt azis un pagreest galwu uſ to pusi, kur atradàs swehtbilde.

Gandrihſ nejusdama, ko dara, wina peepeschi pazehlàs sehdus gultâ un skatijàs pukstoschu sirdi lampinas bahlajâ gaismâ.

Bilde stahweja turpat meeriga un knapi ko saredsama.

Bet kas tas? Awdotja eeplehta azis. Wina tagad redseja gaischi deewmahtes laipno seju un winai israhdijàs, ka swehtà zeeteja winai pamahtu ar azim, it kà gribedama teikt: „Ko tu welti mozees, nejehga meitens! Tu mani luhdsi, lai tew rahdot zeku, tagad sini, kas tew darams. Ko tu kawejees?" —

Awdotjas seja apskaidrojàs. Bes schaubàm — deewmahte apgaismoja winas prahtu, atwehra tai azis, ka ta eeraudsija selta rahmi un dewa winai zaur to sapraſt, lai wina seltu isleeto sawàm wajadsibàm!

Garidsneeks Harkowâ jau bija Awdotju mahzijis, lai wina nesajot deewmahtes bildi sirdî un ka esot weenalga, waj wina peeluhdsot lepnâ deewnamâ, waj mahjàs, weenkahrscha koka krustina preekschâ. Un kas winai bij teikts, waj tas newareja sihmetees tikpat ari uſ winas wezo radneezi?

Tagad Awdotja ari atzerejàs, ka winas dwehseku gans tai bija dahwajis weenkahrschu, kokâ eerahmetu swehtbildi. Ja wina tagad panemtu wezàs radneezes bildi un tàs weetâ noliktu sawu, waj ta buhtu sahdsiba?

Awdotja Petrowna bija drihſ ar sewi skaidribâ. Eegriba pahrwareja sirdsapsinu. Wina ahtri peezehlàs, eedebsa tauku sweziti, kura stahweja uſ loga, iswilka sawu lahditi iſ pagultes un eesahka to steidsigi pahrmeklet.

Paschâ apakschâ ta atrada mekleto preekschmetu, ruhpigi papihrî eetihtu. Wina atraisija papihri un apluhkoja to no wisàm pusèm. Pateesi — abas bildes isskatijàs weena otrai loti lihdsigas.

Nesmadama pate, ko dara, wina uskahpa uſ krehsla un nahkoschâ azumirklî jau wina tureja rokâ smago bildi, kamehr winas peederums atradàs lampinas bahlajâ gaismâ. Nemaſ labi neapluhkojuse nupat eeguhto dahrgumu, wina ahtri appuhta swezi un palika swehtbildi sem spilwena.

Tomehr wina nesajuta meeru; katrureis, kad ta aiskahra aukſto metalu, wina sarahwàs un atwilka ahtri roku atpakal. Bailigi wina paluhkojàs uſ to pusi, kur lampina bedsa; nekas neaisrahdija uſ to, ka tur buhtu notizis kahds pahrgrosijums. Ari radneeze laikam neka nemanis. Tà tad wina beidsot, drusku apmeerinata, aismiga. —

(Turpmak beigums.)

Sludinajumi.

Brozenu pagasta walde zaur scho dara wispahrigi sinamu:

1) ka nodewu klaseschana par 1901/1902. g. starp saweenotà Brozenu-Kaulizu pagasta lozekkeem tiks isdarita weetneeku sapulzê **25. junijà 1901. g.**
2) ka weetneeku sapulzê **13. augustà 1901. g.** tiks nolemta nespehzigeem pagasta lozekkeem ustura par 1902. gadu, tadehk pagasta lozekkus, kuri wehletos atswabinaschanu waj atweeglinaschanu nodewu maksaschanà, jeb no pagasta usturu dabut, usaizina ar wajadsigeem peerahdijumeem minetàs deenàs pulksten 9 no rihta ceastees pee weetneeku sapulzes.

Ja kahds ar nodokku klaseschanu jeb peespreesto usturu nebuhtu meerà, war 14 deenu laikà pahrsuhdset pee Kuldigas semneeku leetu Komisara kunga; pehz schi termina notizeschanas weetneeku sapulzes nolehmums ce-ees likumigà spehkà un pahrsuhdsibas netaps peclaistas.

Brozenôs, 30. maijà 1901.
Pagasta wez.: P. Rosen.
Skrihweris: M. Dischur.
(№ 1898.)

---

10. oktobri 1900. gadà Kabiles muischà nomira ilgus gadus pee knasa Lievena deenejis sulainis **Heinrich Krista dehls Siewers** (dsim. Dserwes muischà, Aisputes àpr. 1820. g. 12. februari), kursch sawà atstahtà testamentà starp ziteem ir ari sawu wezako meitu **Anetti** par mantineezi eezehlis, bet ja ta buhtu mirusi, tad winas meesigus behrnus. Tà ka nu schai teesai lihds schim laikam naw isdewees mantineezes Anettes resp. winas behrnu dsihwes weetas issinat, tad top minetà mantineeze jeb winas behrni usaizinati pee Kabiles pagasta teesas eerastees, lihds nemot wajadsigos peerahdijumus un tur sawu mantoschanas dalu sanemt; tàpat top katris laipni luhgts, kas waretu par augschminetàs mantineezes jeb winas peederigo dsihwes weetu, kahdas tuwakas sinas pasneegt — to schai teesai pasinot.

Kabiles pagasta namà, 15. junijà 1901. g. (№ 147.)
Preekschsehdetajs: E. Herrman.
Skrihweris: K. Diedrichson.

Birschu pagasta walde, Jaunjelgawas aprinkî, zaur scho ispludina, ka **5. julijà 1901. gadà** tiks no pagasta weetneekeem isdalitas **pagasta nodewas** us 1901/1902. gadu. Pagasta lozekli, kuri kahda eewehrojama eemesla dehl zerè pee nodewu malsas panahkt atweeglinaschanu, war noteiktà deenà pulksten 10 no rihta eerastees schai pagasta waldê, ar wajadsigàm peerahdischanàm. Kuri ar nodewu isdalischanu nawa meerà, teem ir 14 deenu laikà pee Bauskas aprinka semneeku leetu Komisara kunga japahrsuhds; zitadi nodewu isdalischana nahks likumigà spehkà.

Zodes pagasta namà, 9. junijà 1901. g.
Pagasta wez.: P. Rosen.
Skrihweris: M. Dischur.
(№ 1898.)

Dr. O. Freymann
Rigà,
Tronamantineeka bulwarî № 31.
Peenemu
aufu, deguna un **kakla slimibâs**
no pulksten 10—1 un 4—5,
swehtdeenàs no 10—11.

Dr. P. Perlbachs
runajams **aufu, deguna, kakla** un **kruhschu slimibâs** no 9—11½ un no 4½—6
Rigà, Terbatas eelà № 18, 2 trepes.

Dr. Wilh. Loewenberg
Rigà, leelà Jaun-eelà № 24 I., netahl no rahtuscha. Nunajams ikdeen. no 9—1 un 5—9 w. eekschejàs, kaunuma un dsimuma slimibàs.

Jelgawas Latw. Beedribà
festdeen 23. junijà 1901. g.,
pulksten ½8 wakarà:

Jahnu wakars
ar kara musikas konzertu, mahkfligu ugunoschanu un deju
augschejà sahlê un dahrsà.

I.
Dahrsa konzerts.
Kara musika.

II.
Dahrsa iluminazija
ar krahsainam laternam, Jahnu ugunim un mahkstigu ugunoschanu Zeiferta kga wadibà.

Programa:

1. nodala:
1) 2 leelas briljantu swaigschnu fontanes.
2) 2 briljantu saules ar krahsu uguni.
3) 1 romeeschu dahmu wehdeklis.
4) 1 tschuhsku pods.

2. nodala:
1) 2 leelas briljantu swaigschnu fontanes.
2) 1 kaprize des dames.
3) 1 leels kustoschs jasmina koks.
4) 1 pods ar tschuhskam.

Beigàs 8 bengaliskas zilindru leesmas.

III.
Deja
beedribas nama augschejà sahlê un dahrsà uz dejas laukuma, waj pee labwehliga laika spehlès 2 kori pahrmainus uz dejas laukuma.
Kontramarkas netiks isdotas.
Beigas pulksten 4 no rihta.
Eeeja (eer. labd. nod.): Beedreem 20 kap. un dahmam par brihwu. Weesu kungeem un dahmam pa 30 kap.
Preekschneeziba.

Smehketaju kungeem!
Tà kà Goudron-hilses naw wairs agrakà wehrtibà, tad zehlees prasijums pehz labahm un tomehr lehtam hilsem. Scho robu ispildit usnehmuschahs
Dim-hilses no
A. R.
Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawà, Katolu eelà Nr. 12.
Minetàs Dim-hilses ir is stempeleta frantschu papira, glihti strahdatas un dabonamas wairak lauku un pilsehtas bodês.
NB. Tàpat ari **ihstàs Zarskija hilses** (ar glihtu walsts ehrgli) un **Lichtensteina Automata hilses** ir eewehlamas.
Teizami papirosi:
Elektra 10 gab. 6 kap., Barskija 10 gab. 3 kap. un Troika 20 gab. 5 kap., labakà III. sortes tabaka „Swesda № 14".

Labi siweni,
jaukta Anglu suga, atkal dabujami no 1. julija sahkot darba nama ekonomijà Rahtsmuischà, pee Jelgawas.

Wepris noklihdis.
Kur ir? — luhds pasinot Lubu krogû.

M. RUTTAKAS,
Rigà, Wehweru eelà № 20.
Schujamo u. adamo maschinu **noliktawa.**

Welosipedi kungeem. | **Welosipedi** damam.
Slawenàs Kadamàs maschinas
no Claes un Flentjê,
kà ari pahrlabojas **Singera schujmaschinas** no Seidel & Naumann, Dürrkopp & Co. un A. Knocha.
Original „Victoria" schujmaschinas,
kuras naw lihdsigas ne Singera, ne ari zitu sistemu maschinàm. — Isturigakà un weenkahrschakà konstrukzija atsihta wisur par labako.
Reparaturas isdara ahtri un lehti pascha darbnizà.

Mahzeklis
wajadsigs **K. Grihslis** materiala un kolonialpretschu tirgotawà Saldû (Фрауэнбургъ, Курл. губ.).

Kalnzeema dseesmu kronis
isrihkos **swehtdeen 1. julijà 1901. gadà**
salumu swehtkus
pee Kalnzeema skolas nama.

Jurjewà. Treffnera Widsemê.
I. schkiras sehnu skola
ar pilnu gimnasijas kursu, wajadsigam sagatawoschanas klasèm un skolas pensionu. Priwat-skola, no kuras katru gadu abiturienti noleek studentu eksamenu. Bez klasiskàs isglihtibas par realo teek gahdats. Us wehleschanos sagatawo us eestahschanos zitàs mahzibas eestahdês un kara deenastà. Wezums pee eestahschanàs naw aprobeschots. **Mahziba sahksees no jauna 16. augustà 1901.** Jaunus skolneekus peenem katrà laikà mahzibas gadà. Eestahde tika atwehrta preeksch 17 gadeem. Pagahjuschà gadà skolà mahzija 17 skolotaji un skolu apmekleja 285 skolneeki. Maksa par mahzibu un pansionu 110 rubku pusgadà. Ja brahli mahzàs reisê, tad maksa teek paseminata. Tuwakas sinas pasneedz zaur rakstu un mutes wahrdeem katrà laikà un skolneekus peenem skolas namà **Jurjewà, Sirgu eelà № 2.** **Hugo Treffner.**

Sludinataju eewehribai.

Tà ka „Latweeschu Awischu" redakzijas jau wairak gadus isdotais

„Mahju kalendars"

schogad tiks **wiseem wairak nekà 6000 „Latw. Awischu" abonenteem peesuhtits par welti** un bes tam ari wehl sewischki pahrdots, tad winsch bes schaubàm peederès pee wiswairak isplatiteem Latweeschu kalendareem un **sludinajumeem** winà buhs jo leela wehrtiba. Weikalneeki u. z., kas wehletos „Mahju Kalendarà" sludinat, teek luhgti, sludinajumus nodot „Latw. Awischu" ekspedizijà wiswehlakais lihds 1. septembrim sch. g.

Sludinajumu zenas:

par 1 lapas pusi	. . .	15 rub.
par ½ „ „	. . .	7 rub. 50 kap.
par ⅓ „ „	. . .	5 rub.

„Latw. Awischu" ekspedizija.

Jelgawas Dseedaschanas Beedriba „Lira"
isbrauks **swehtdeen 1. julijà 1901. g.**
ar ekstrà wilzeenu, kursch isbrauks no Rigas
salumôs
us Behnes muischas jauko Hirschu parku.
Sahkums salumu weetà pulkst. 3 pehz pusd.
Sliktà laikà deja un konzerts sem pajumta.
Ekstrà wilzeens atees no Rigas (Tukuma stanzijas) pulksten 10ôs no rihta, no Tornakalna pulksten 10,9 min., Olaines pulkst. 10,40 m., peenahks Jelgawà plkst. 11,9 m. un atees no Jelgawas plkst. 11,23 min., atees no Falzgrawes plkst. 11,49 m., Krimunam plkst. 12,9 m., Abguldes plkst. 12,29 m. un peenahks Behnê plkst. 12,57 m. pusd.
Atpakalbrauzeens atees no Behnes stanzejas plkst. 1,25 m. nakti un peeturès wisàs augschà minetàs stanzijàs.
Maksa par brauzeenu no Rigas lihds Behnei un atpakal 1 rub. 20 k.; no Jelgawas us Behni un atpakal: beedreem un winu dahmam à 80 k., nebeedreem un winu dahmam à 1 rub. Salumu weetà 30 kap. no personas. Ekstrà wilzeenam buhs 3. kl. pas. wagoni. **Preekschneeziba.**

Aiskaltuschas papuwes weegli usaramas ar pasihstamajeem
Rud. Sacka
diwlemeschu arkleem,
kuri godalgoti Parises pasaules isstahdê ar wisaugstako godalgu
„Grand Prix".

Arkli strahdà 2 wagas 4—9 zollu dsiki un 20 zollu plati un ir no 3 sirgeem it weegli welkami. Weens sehns apar deenà tikpat daudz kà zitadi 2 wihri un 4 sirgi ar tà saukteem leelajeem arkleem. Arkli eet uz galwoschanu weeglaki kà kaut kuru zitu fabriku lihdsigi arkli, kas daudzkahrt ar wilkschanas spehku mehrotajeem, kurus war pee arkla peeslikt, ir peerahdits. Arkli buhweti tà, ka sirgeem **naw jaeet** pa usartu semi. Arkli derigi rudenî rugaju aparschanai, lauku kahrtoschanai, wasarà pee mehslu eearschanas un sewischki pee sakaltuschas papuwes aparschanas, pee kam arumi daudz weenadaki, jo arklis nekad neislez is wagas un eet weenmehrigà dsilumà.

Weenigais pahrdewejs:
Agronoms J. Bisseneeks,
Jelgawà, Katolu eelà 46 un Rigà, leelà Smilschu eelà 18.
Telefons 1379.

Lugas aprinkî, pee plostojamas upes, **tuhlit pahrdodama**
muischa ar meschu
(лѣсное имѣніе) — 319 des. par 10400 rub.; bes tam bankas parada pahrwedums 3600 rub. War pirkt ari atsewischkeem gabaleem kopà ar esareem, 40 lihds 80 un wairak desetin. leelumà. 5 leeli swejas eezari, aramà seme, pluhdinamàs plawas. Tuwumà ees garàm jaunais Gdowas dselszelsch. No Peterburgas 4½ stundas brauzeena; no Serebrjanskas stanzijas 16—18—23 werstes. Plans un sihkumi pee ihpaschneeka **K. E. Kometsa.** Ст.-Петербургъ, Ждановская улица № 10. Rakstams — kreewiski waj wahziski.

Rigas sob-ahrstu skola.
Skolenu un **skolneetschu usnemschana** ikdeenas **no pulksten 10 lihds 1.**
Mahzibas laiks — 2½ gada.
Tuwakas sinas personigi waj ari zaur rakstu dabujamas kanzejà **Rigà,** Masajà Smilschu eelà № 12.

Derigas grahmatas
dabujamas wisàs grahmatu pahrdotawàs:

I.
Maus testaments.
Uhdens-ahrsineeziba, weseleem un slimeem par labu sarakstita no **Msgr. Sebastiana Kneipa.** Tulkojis **stud. med. J. Guhscha. Ar daudz sihmejumeem.** Maksà broscheta 1 rbl., eeseeta 125 kap., glihti eeseeta 150 kap. Peesuhtijums pa pastu maksà 20 kap.
„Baltijas Wehstnesis" saka: „Jk weens, kam sawa weseliba mihla, lasis scho grahmatu ar leelu intresi. — Ka sawu meesu noruhdit, to war mahzitees no schis grahmatas un talab to saweem lasitajeem labpraht eeteizam."
Peesihm. Patlaban atrodàs darbà **Kneipa „Kodizils pee Mana testamenta Otrà dala".**

II.
Wadonis pa bischu dahrsu.
Bischkopju kalendars no Eduarda Bertrama. Tulkojuschi **M.** un **J. Kuschkewitzi.**
Ar 76 sihmejumeem un 3 galweno stropu tihpu risêm un tabelem, ar Ed. Bertrama gihmetni, 233 l. p. beesa. Maksà broscheta 80 kap., eeseeta 1 rbl. Peesuhtijums pa pastu maksà 15 kap.
„Baltijas Wehstnesis" saka: „Bertrama „Wadonis pa bischu dahrsu" pahrtulkots jau gandrihs wisàs kulturtautu walodàs un talab waram tikai preezatees, ka tas nu ari Latweeschu drawneekeem peeejams."
„Tehwija" saka: „Zeen. tulkotaji „Tehwijas lasitajeem" jau sen pasihstami zaur saweem kreetneem rakstteem par bischkopibu."

III.
Rokas grahmata bischkopjeem.
Sastahdijis **L. A. Potechins,** Keisariskàs Brihwàs Ekonomiskàs Beedribas Bischkopibas Komisijas sekretars. Ar 100 sihmejumeem. Latwiski no **Fr. Fischera.** Maksà broscheta 50 kap., eeseeta 65 kap., glihti eeseeta 85 kap. Peesuhtijums pa pastu maksà 15 kap.

VI.
Wehl dabujama tikai nedaudz eksemplarôs:
Mahziba bischkopibà.
Keisariskàs Brihwàs Ekonomiskàs Beedribas Bischkopibas Komisijas usdewumà un samehrà ar no winas isstrahdato programu sastahdijis **L. A. Potechins.** Ar 83 sihmejumeem un weenu salihdsinaschanas stropu rahmischu leeluma tabeli. Latwiski no **K. Kopmana.** Maksà broscheta 70 kap., eeseeta 100 kap., glihti eeseeta 120 kap. Peesuhtijums pa pastu maksà 15 kap.

V.
Noschu grahmata:
Tizibas balss jeb tschetrbalsigas meldijas.
Maksà ahdas wahkôs ar selta muguras rakstu 180 kap., ahdas wahkôs selta speedumeem 2 rbl. Peesuhtijums pa pastu maksà 20 kap.
Peesihm. Ejoschas pastmarkas nemu ari naudas weetà.

S. Ruhjes
Grahmatu un rakstamu leetu pahrdotawa,
Leepajà, Wokfales eelà Nr. 36, pee Annas tirgus.
Pasta adrese: Книжному магазину С. Руя, Либава.

Dseltenàs seepes I. sorte par 10½ kap. mahrz.
Raibàs seepes I. sorte par 9½ kap. mahrz.
pahrdod
J. Heysters, pee Masajeem wahrteem.

T. Wannag,
Rigà, Alekfandra eelà № 21.

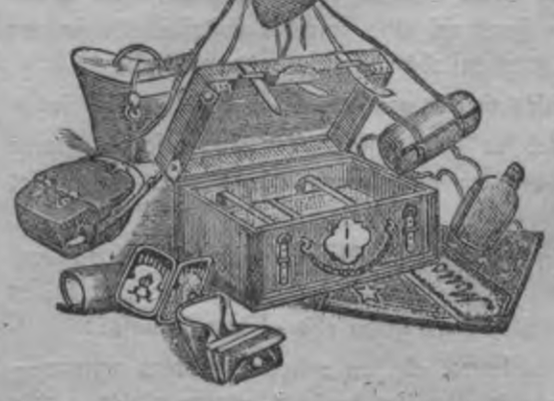

Smalku ahdu leetu, portmaneju, naudas maku, wehstuku taschu, papirosu un **zigaru etwiju, eerehdnu taschu, taschas** preeksch daschadu leetu usglabaschanas, **fotografiju, rahmju, albumu drehbju sikfnu, skolneeku somiņu, roku koferu** un **zekojumu taschu** u. t. t.
Fabrikazija un krahjums.
Wisi apstellejumi un islabojumi
teek noteiktà laikà isdariti.

Дозволено цензурою. Рига, 21-го іюня 1901 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht peelikums.)

nolehmumu jeb resoluziju: „Luhgt waldibu, lai ta slehdſ meeru ar Buhreem, atſtahjot Buhru republikâm winu brihweſtibu un neatkaribu.“ No laut kahdeem praktiſkeem panahkumeem Buhru-Angku karâ, protams, ſchimbrihſcham newar wehl neko ſagaidit no ſchis ſapulzes, bet ja ſchi aiſrahdità kuſtiba arween wairak peeaug, par ko gan naw ko ſchaubitees, tad Anglijas waldibai galu galâ gan buhs jaeewehro lauſchu praſijumi, jo ne par welti „tautas balſs ir Deewa balſs.“

No Wahzijas. Walſtskanzlera zelojums. Wahzijas walſtskanzlers graſs Bülows ſchigada julija mehneſi atbraukſchot Peterburgâ. Kanzlera zelojums ſtahweſchot ſakarâ ar jauno Kreewijas-Wahzijas tirdſneezibas nolihgumu.

No eekſchſemèm.

No Peterburgas. Wiſaugſtakàs Leelknaſes Anaſtaſijas kriſtibas, kà „Kreewu tel. agent.“ ſino, ſwinigâ kahrtâ iſdaritas ſwehtdeen 17. junijâ Peterhofas pils baſnizâ. Pee kriſtibàm peedalijuſchees Wina Majeſtate Kungs un Keiſars, Keiſareene-Mahte Marija Feodorowna, Wina Kehnina augſtiba Pruhſijas prinzeſe Irena, pilsgalma kungi un dahmas, walſtspadomes lozekli, miniſtri, ſenatori, diplomati, ahrſemju ſuhtni, ewang.-luteranu baſnizas preekſchſtahwis bihſkaps Freifelds un t. t. Peterburga un Peterhofa bijuſchas krahſchni puſchkotas karogeem un wakarâ iluminetas. Pehz dſimtas puſdeenas Peterhofas pilî Wina Majeſtate Kungs un Keiſars paſneedſis Wina Kehnina Augſtibai Meklenburgas-Schwerinas leelherzogam Friedricham-Franzim IV. Sw. apuſtula Andreja Pirmaizinatà ordeni.

No Peterburgas „Roſija“ ſino par ſchahdu uſtrauzoſchu gadijumu: Junija 10. d. Tarchowkas ſtazijas tuwumâ, netahl no juhrmalas, kahdâ lihkumâ, kur Seſtras upe eetek, noſlihka trihs jaunawas, wiſas ſeeweeſchu augſtaku kurſu apmekletajas Peterburgâ, no tàm diwas mahſas, 23 un 19 gadus wezas. Abas pirmàs dewàs uhdenî peldetees, kamehr pehdejà palika kraſtmalâ grahmatu laſam. Par maſu brihtinu malâ ſehdetaja iſdſird baiku kleedſeenu — paſkatàs uſ upi un redſ, ka abas peldetajas paſuhd uhdena bibenâ. Wina metàs tapat ar wiſàm drehbèm uhdenî, gribedama ſlihzejas glahbt, bet neprasdama peldet, ari pate nogrimſt. Pehz brihſcha peeſteiguſchees laudis iſwelk — trihs lihkus. Abu noſlihkuſcho mahſu wezaki ir Peterburdſneeki. Mahtes ſirdsſahpes bijuſchas neapraſtamas. Tehws atradees Peterburgâ pee darba un brauzis ar wilzeenu mahjâs. Tikko wiſi trihs lihki uſlikti uſ neſchkawàm, lai aiſgahdatu projam, kad peenahzis wilzeens un pirmais, kas no wilzeena iſkahpis — bijis diwu nelaimigo jaunawu tehws ... Satreezoſcha ſatikſchanàs ...

Peterburgas gubernà nodomats ſchogad iſdarit leelakus purwu noſuſiſchanas darbus.

No Peterburgas. Sirgkopibas labà. Kà „Torg. Prom. Gaſ.“ ſino, ſemkopibas miniſtrija, lai weizinatu ſirgu audſinaſchanu ſtarp ſemneekeem, nodomajuſe, ſtarp zitu, pee lauksaimneezibas beedribàm eerihkot ſirgkopibas komitejas, kuras dabuſchot pabalſtu no krona un iſmakſaſchot godalgas ſemneekeem, kuri iſrahdiſchotees kreetnu ſirgu audſinataji. Beſ tam doſchot ari naudu, ko eeguht labas ſugas ehrſelus.

— **Wehſchu,** kà ſinams, paleek arweenu maſak, un daſchôs eſerôs un upês to nepawiſam wairs naw. Semkopibas miniſtrija nu dewuſe naudu, ko pagahjuſchâ gadâ eeguht kahdi 25,000 wehſchu, kas eelaiſti daſchôs eſerôs. Sekmes bijuſchas teizamas un eelaiſtee wehſchi ahtri wairojotees.

Maſkawà weetejee Wahzeeſchi ſametuſchi naudu un uſzehluſchi **peeminekli,** neleelu kruhſchu biſti, Wahzijas walſtswihram **Biſmarkam.**

No Maſkawas. 15 gadus pee kehdes peeſlehgts. Pee kahda kapſehtas ſarga polizeja atraduſi pilſoni Tſchupikinu pee ſeenas peeſlehgtu, un nelaimigais, kurſch tagad rahdotees buht idiots, jau 15 gadus tà tapis ſpihdſinats. Galwenà wainigà — nelaimigà ſeewa.

Eezelti waj eewehleti pagaſta ſkrihweri? „Wjatſk. Gub. Wed.“ ſparigi raksta pret reakzionaro awiſi „Moſk. Wed.“, kura zehluſe preekſchâ, lai pagaſteem atnem ſkrihweru wehleſchanas teesibas, bet ſkrihwerus lai eezelot waldiba. Turklaht Maſkawas awiſe it ſchehligi gan atkahwuſe, ka pagaſtu ſkrihweru algoſchana tapat ari turpmak lai paleekot uſ pagaſtu kameeſcheem. Wjatkas gubernas awiſe turpreti ſaka, ka galwenakà intreſe kreetna ſkrihwera iſwehleſchanâ eſot paſcheem ſemneeku pagaſteem un tapehz ſcheem pagaſteem ari jaatſtahjot ſchi wehleſchanas teeſiba. Derigi warbuht eſot, ja ſkrihwerus eewehlot aiſklahti balſojot.

No Woroneſchas. Maſi nedarbneeki. Kahdas behdigas ſekas zelàs zaur to, ka mahjâs behrnus pamet beſ uſraudſibas, leezina ſekoſchais neſen ſche notizis atgadijums. Kamehr peeauguſchee aiſgahjuſchi uſ lauku pee darba, wairak maſi knehweli panehmuſchi ſehrkozinus un ſahkuſchi pagalmâ rotatees ar „ſarkano gailiti“. Sche neapmeerinadamees, wini uſkahpuſchi uſ iſtabas augſcheenes, uſneſuſchi ſalmus un ſahkuſchi laiſt uguni klaht un dſehſt. Peepeſchi iſzehluſees tahda uguns, ko maſee ugunsdſehſeji paſchi wairs newarejuſchi apdſehſt. Pehz 10 minutèm — wiſa ehka bijuſi leeſmàs. Gan zilweki pahrſteiguſchees ahtri no lauka, bet neſpehjuſchi neko wairs ugunij darit — nodeguſchas pawiſam 20 ehkas.

No Saratowas gubernas ſino „Wolgars“, ka labibas ſtahwoklis, **leela karſtuma un ſauſuma dehl,** eſot pawiſam behdigs. No maija widus lihdſ paſcham pehdejam laikam uſturejees karſtums lihdſ 45 grahdus pehz Reomira; leetus pawiſam neeſot uſnahzis, tà ka wiſas akas un upes waj pilnigi iſſikuſchas.

No Rehweles. Jauna Igaunu deenas awiſe. Eekſchleetu miniſtris atkahwis adwokatam cand. jur. Pätam ſche iſdot jaunu deenas awiſi Igaunu walodà: „Teataja“ (Sinotajs).

Polijà Wiſaugſtaki atkauts eerihkot jaunu luteranu ſuperintendenta eezirkni. Tà tad Polijà tagad ir peezi ſuperintendenta eezirkni: Warſchawas, Kaliſchas, Auguſtowas, Plozkas un Petrokowas.

No Grodnas. Daudſi anonimi (beſ paraksta) **nodoſchanas raksti,** kas peenahkuſchi weetejam gubernatoram, peeſpeeduſchi weetejo gubernatoru iſſludinat „Grodnas gubernas awiſê“, ka anonimi raksti paliks neeewehroti.

No Minſkas. Ari lauſchu iſpreezaſchanàs. „Prib. Kraj“ ſino, ka tureenes Dupeles pagaſta (Pinſkas apr.) ſemneeki kahdôs baſnizas ſwehtkôs ſarihkojuſchi „rotaku“ — Buhri un Angli. Beigâs — wairak ſehtas ſmalki nojauktas un ... 25 zilweki gruhti eewainoti. Kaujas weetà eeradušchees polizijas un teeſas eerehdni.

Par loteriju ſarihkoſchanu. Eekſchleetu miniſtris ſawà zirkularà gubernatoreem no 14. junija ſch. g. aiſrahda, loterijas preekſch labdarigeem noluhkeem eſot tik iſplatitas, ka ſchi leeta praſot gubernatoru eewehribu. Pehz likumeem loteriju ſarihkoſchana jau tà kà tà ir aprobeſchota, jo likums noſaka, ka loterijas atkaujamas tik reti, zik eeſpehjams, un tikai truhzigeem laudim par labu. Scha eemeſla dehl miniſtris lizis iſſtrahdat un apſtiprinajis jaunus noteikumus par loteriju atkauſchanu un winu kontroleſchanu. „Wald. Wehſtneſi“ iſſludinatee noteikumi ihſumà ſchahdi: 1) Wiſi luhgumi dehl atkaujas ſarihkot loterijas par labu eeſtahdèm un beedribàm, kurâm naw labdaribas rakſtura, tapat ari preekſch ſabeedribàm, lai ari labdariga rakſtura, kuras darbibu wehl naw uſſahkuſchas — atraidami. 2) Loteriju ſarihkoſchana labdaribas eeſtahdèm, ſabeedribàm, kuratorijàm un z. atkaujama ne zitadi, kà uſ 265.—276. pantu pamata, likumôs par noſeegumu aiſkaweſchanu un nowehrſchanu. 3) Atkahpſchanàs no ſcheem noſazijumeem atkaujama tikai lihdſ 1. janwarim 1903. g. tahdàm labdaribas eeſtahdèm, kuras pehz agraku gadu parauga eenahkumus no ſarihkojamàs loterijas jau uſnehmuſchas ſawà eenahkumu budſchetà un beſ ſchi eenahkuma nahktu gruhtôs naudas apſtahkkôs. No 1903. g. ſahkot, turpretim, wiſàm labdaribas eeſtahdèm majaga ſtingri peemehrotees ſaweem lihdſekleem, kas wineem nodroſchinati zaur kahrtigeem eenahkumeem. Nekahdu paredſamo eenahkumu no loterijàm, waj ari zitu atgadijuma eenahkumu beedribas turpmak ſawôs budſchetôs nedrihkſt uſnemt.

No Nowotſcherkaſkas laikraksti ſino par kahdu **ſchauſmigu noſeegumu:** ſeſtdeen 2. junijà ahrprahtigs dehls nogalinajis ſawu mahti. Schis breeſmigais notikums atgadijees apakſchpalkawneezes Popowas gimenê. Popowas dehls Iwans, 24 gadus wezs zilweks, nobeidſis kurſu Donas kadetu korpuſà un eeſtahjees Nikolaja kawalerijas ſkolà, kur palizis diwus gadus un ſahzis ſlimot ar nerwu wahjibu. Ahrſti tam eeteikuſchi, lai nobeidſ kara iſglihtibu un greeſchàs atpakal uſ mahju. Tas notizis pirms kahdeem trijeem gadeem un pa ſcho laiku Iwans Popows dſeedinajees no ſawas ſlimibas; pehdejà laikà tas atradees Nowotſcherkaſkas wahjprahtigo ſlimnizà. Neſen winſch atſtahjis ſlimnizu un atkal nometees uſ dſihwi pee mahtes. Mahjà winſch iſturejees koti ſawadi; eeſlehdſees iſtabà un gandrihſ ar neweenu nerunajis. Ar mahti tas paſtahwigi kildojees. Winſch, neſin kahda eemeſla dehl, uſ to turejis launu prahtu. Kahdas pahra nedelas pirms noſeeguma Iwans Popows jau taiſni draudejis mahti nogalinat, bet ta ſchim atgadijumam nepeegreeſuſe nekahdu wehribu. Kad dehls nopirzis rewolweri par naudu, ko mahte tam eedewuſe braukſchanai uſ Peterburgu, ta iſbijuſès, aiſgahjuſe pee apprezetàs meitas, paſtatelegraſa eerehdna Chriſtenko ſeewas. Bet wiſs tas mahti naw ſpehjis glahbt. Dehls, kurſch laiku pa laikam eeradees Chriſtenko dſihwokli, ſeſtdeen 2. junijà mahti ar wairak rewolwera ſchahweeneem nogalinajis. Noſeegumu polizijai paſinojis pats Iwans Popows.

Widſeme.

No Rigas. Daſchadas ſinas. Jau pagahjis apmehram mehneſis, kamehr Riga ſwin ſawus jubilejas ſwehtkus, atwehruſe leeliſku iſſtahdi, kurà redſams, zik tahli Riga un winas tuwà apkahrtne ſpehjuſe attihſtitees ruhpneezibas ſinà pagahjuſchôs ſeptini ſimts gadôs. Un kas wiſs te ir redſams, tas leezina, ka wezà Riga naw paliku ſe pakal zitàm leelpilſehtàm ruhpneezibas ſinà. Apmekletaju iſſtahdei netruhkſt, winu apmeklè ikdeenas, un lai ari maſturigeem buhtu eeſpehjams winu apmeklet, tad ari eeejas zenas noliktas jo ſemas — 25 kap. no perſonas. Tomehr gaiditàs zeribas uſ leelaku iſſtahdes apmekleſchanu naw peepildijuſchàs. No iſſtahdes rihkotaju puſes bija, kà ſinams, faſtahdijees ſewiſchks birojs preekſch dſihwokku apgahdaſchanas gaidameem weeſeem. Tapa peeteikti lihdſ 1000 dſihwokku un wehl wairak mebletu iſtabu, par ko birojs ſanehmis ap 3000 rubleem no ſcho dſihwokku peeteizejeem — bet lihdſſchim reti kahda iſtabina ir ſew ſagaidijuſe ihrneeku zaur ſcho biroju un jadomà, pehz apſtahkleem ſpreeſchot, ka ſchahdu gaidamu ſweſchneeku peeteikſchanàs mebletàs iſtabàs ari nahkoſchôs diwôs mehneſchôs nenotiks un tapehz pilnigi weetà ir jautajums: waj kahda daka no eemakſas par mebletu iſtabu peeteikſchanu newaretu tikt atmakſata atpakal? ... Kam ir labums un pelna no atbraukuſcheem iſſtahdes apmekletajeem, tee ir fuhrmani un weeſnizu turetaji. Tee preezajàs un berſê rokas par labo „plauju“ ... Lihdſ ar labeem weeſeem eeradušchees muhſu jubilejas pilſehtà ari tahdu leels pulks, kureem „gari nagi“, kà mehdſ ſazit, un kas iſleeto lauſchu weegltizibu un neuſmanibu ſawà labà. Tà kahds no atbraukuſcheem weeſeem bija ar diwriteni iſbrauzis aiſ Aleksandra wahrteem, tur nokahpis un riteni peeſlehjis pee ſchoga, kad kahds jauns zilweks peegahjis un luhdſis, lai atkaujot pamehginat, waj wareſchot noſehdet uſ ritena. Atkauju babujis, winſch ſahzis braukt un ſkatitajeem par leeleem ſmeekleem wairak reiſ nowehlees no ritena. Bet te par brihnumu wiſeem, buhdams jau labu gabalinu attahlinajees no weloſipeda ihpaſchneeka, nemahkulis braukſchanà uſreiſ bija kluwis par tahdu meiſtaru, ka drihſ ween noſuda ſkatitaju azim, aiſbraukdams wehja ahtrumà uſ pilſehtas puſi, kur tad drihſ ween ari noſuda, par ſpihti wiſeem kleedſeeneem un pakalſtreeſchanai. B.

Engelartu muiſchà, Krimuldas draudſê, no 25. junija lihdſ 7. julijam teek ſarihkoti **biſchkopibas kurſi.** Kurſu wadoni Andr. Apſites kgs, kas wada Engelartu muiſchas plaſcho biſchu ſaimneezibu, kà ari paſihſtamais biſchkopis J. Kreutzberga kgs no Kurſemes un ziti. Par kurſu klauſiſchanos jamakſà trihs rubli par wiſu laiku, kas tikai daſchas deenas peedalàs — 30 kap. par deenu. Skolotaji un garidſneeki no makſas atſwabinati. Uſturu dos Apſites kgs par 60 kap. deenà. Telpas laipni atwehlejis Engelartu muiſchas ihpaſchneeks, lauksaimneeku beedribas „Bites“ preekſchneeks von Klot kgs.

No Gatartas. Atreebſchanàs ir weena no ſemakàm zilweku ihpaſchibàm, kas winà atgahdina daku no ſwehra jeb lopa. Zik leelà mehrà ſchis inſtinkts parahdàs pee daſcha laba ſcheeneeſcha, to rahda ſekoſchais notikums. 5. junijà no rihta weetejais meſcha ſargs netahku no mahjàm ganibàs atrada ſawu ſirgu, kur tas bij peeſeets, ar pahrgreeſtu rihkli. Kà „D. L.“ ſino, krihtot aiſdomas, ka ſcho nezilwezigo darbu iſdarijis kahds meſcha ſaglis.

No Jumurdas.

God. „Latweeſchu Awiſchu“ redakzija!

Laipni luhdſu ſekoſchàs rindinas uſnemt Juhſu godajamà awiſê:

Scha gada „Latweeſchu Awiſchu“ 46. numurà kahds „Kalninu P.“ kungs nehmàs atſpehkot no manis eeſuhtito un „Latweeſchu Awiſês“ 39. numurà nodrukato ſinojumu, pee kam „Kaln. P.“ mehgina man pahrmeſt, ka ſchis ſinojums neſaſkanot ar pateeſibu, zaur ko war leetas nepahrſinatajus maldinat. Atbildei lai noder ſekoſchàs rindinas:

Par Jumurdas beſmakſas biblioteku ſinodams, es neweenà weetà neeſmu iſteizis, ka bibliotekars ſawà amatà buhtu ſlikts un ka bibliotekai tuhlin nahktos wehlet jaunu bibliotekaru, bet ſinojumà gan bij teikts, ka weetejàs pag. waldes ſkrihwers iſpilda ari Wehjawas ſkrihwera weetu un ka tur reiſàm ilgaku (ſteidſoſchu) darſchanu dehl iſnahk uſkawetees ilgaks laiks. Man leekàs, ka Juhs, „Kalninu P.“ kungs, buhſat to leetu pahrpratuſchi! Skrihwerim diwas weetas iſpildot, par ſewi ſaprotams, ir daudſ darba, tà ari ſchinîs diwàs deenàs: treſchdeenà un ſeſtdeenà, iſpildot Jumurdas kanzelejas darbus, ſkrihweris naw ſpehjigs weenmehr iſdot grahmatas. Scho peerahda ſekoſchs fakts: Kahds brihwbibliotekas laſitajs aiſeet jau preekſchpuſdeenà uſ walſts mahju, lai dabutu grahmatas. Bibliotekars aiſbildinajees ar to, ka winam neeſot paſchulaiku wakas, lai uſgaidot. Gaidijis gaidijis lihdſ wehlai pehzpuſdeenai, bet grahmatu nedabujis. Gahjis otrreiſ. Uſ jautajumu: waj bibliotekars ir mahjàs, tam it ſtrupi atbildejuſchi: „Nè!“ Jaeet atkal otrreiſ mahjà ar tukſchàm rokàm, jamehro atkal no jauna (treſcho reiſi!!!) deeſgan attahkais zeka gabals. Sakat, zeen. „Kalninu P.“ kungs, waj ta naw zilweka maldinaſchana? Un ſchahdu gadijumu eſot bijis wairak! ...

Waj lai es wehl wairak rakſtu. Domaju, ka peetiks, jo ta jau iſnahk leeka laika tehreſchana. No ſcheem maſ paſkaidrojumeem jau paſchi laſitaji redſ, ka „Kalninu P.“ kungs ir luhkojis pateeſibu apſlehpt. —

Tas pats man buhtu ſakams par walſts mahjas buhwes iſdewumeem. Neſamakſatee buhwes iſdewumi gan tika iſdaliti lihdſigâs dalàs uſ ikkatra pagaſta lozekla, bet ar to jau wehl newar teikt, ka parahds buhtu deldets. Ka daſchi jau ir ſamakſajuſchi no wina nahkoſcho ſummu, kuri gan pa leelakai dakai ir ſaimneeki, to jau es nenoleedſu. Ja, bet kur lai nem rokpelni ko makſat, kureem ir beſ tam wehl jauſtur weſela dſimts, jamakſà prahwà nodokku resp. galwas nauda; par teem „K.“ kungs zeeſch kluſu. Es domaju, ka tikmehr parahdu newar ſaukt par iſmakſatu, kamehr tas naw nolihdſinats lihdſ beidſamai kapeikai un 2000 rbl. leelais parahds preekſch tik maſas walſtinas ir deeſgan „eewehrojams“. Ineſchmaleetis.

No Leelupes. Nelaimes gadijums. Swehtdeen, 10. junijà Welzera koku ſahgetawas ſtrahdneeki pee jauka laika, pulkſten 9 no rihta, ar twaikoni wilzeju „Eliſabet“ un puſchkotu laiwu iſbrauza pa Leelupi uſ Dubulteem ſakumôs. Nonahkot Leelupê pee „Bulleem“ wiſs noriſinajàs laimigi un kahrtigi, kad peepeſchi brauzeji tika uſtraukti zaur breeſmigu nelaimes notikumu. Beſ ſakumneekeem laiwà, uſ twaikona „Eliſabet“ atradàs beſ kuga perſonala wehl tſchetras leekas perſonas, trihs jaunkundſes un weens kungs. Deewamſchehl weenai no ſchàm trim jaunkundſèm, S. jaunkundſei, bija Leelupei par upuri ſawa jaunà dſihwiba jaatdod, jo wina no reſnas kuga wirwes, ar ko laiwa bija peeſeeta, kugim pehkſchni greeſchotees, tika uhdenî eeſiſta. Gan kuga kapteinis Kalnina kungs eelehza winai uſ pehdàm uhdenî pakal, bet bija jau par wehlu; wina wairs nebija dabonama rokà. Tikai pulkſten 9 wakarà ſwejneeki to iſwilka. (B. W.)

Kurſeme.

Tſchinàs paaugſtinati: Kurſemes gubernas waldes awiſchu galda preekſchneeks Prahls un Jelgawas-Bauſkas aprinka preekſchneeka jaunakais palihgs Prawikows — par kolegiju

aseforeem; Wentspils aprinka preekschneeka jaunakais palihgs Schmidts, Grobinas-Aisputes apr. preeksch. jaun. pal. Attelmaiers un Jelgawas pilsehtas polizejas waldes sekretars Monkewitschs — par titularpadomneekeem.

No Leepajas. Pilsehtas domneeku zelschanas Leepajâ notikschot schigada dezembrî, kâ „Lib. Ztg" sino. Zeturtdeen notikuschai domneeku sapulzei bij jaisschkir jautajums, waj domneeku zelschanâm janoteek weenâ wehletaju sapulzê, waj pa eezirkneem.

Pa Leepajas-Aisputes dselszeku notezejuschâ maija mehnesî pawisam braukuschas:

II. klasê	789	personas, eenemts	1017	rbl.	27 kap.
III. „	8895	„ „	4550	„	98 „
IV. „	1906	„ „	459	„	31 „

Pawisam eenemts maija mehnesî, kâ „Lib. Zeit." sino, 10,893 rubl. 23 kap., gadu eepreeksch tajâ paschâ laikâ — 13,090 rbl. 34 kap.

No Leepajas. Jauns eerihkojums. Leepajâ schinî wasarâ it negaidot nodibinajusês lehta un ehrta satilsme ar Nihzu. Lihdsschim satiksme ar scho muhsu tuwejo apgabalu bija deesgan apgruhtinata, jo tâ sauktais pasta zelsch zaur Pehrkones pagastu ir gluschi neleetojams un neteek ari leetots, bet wisi brauzeji brauza weenigi gar juhrmali lihdſ 14 werstis tahlajam Nihzas mescham, kur tad usgreeschâs tikai uſ leelzeła, kas tomehr ari sche naw nekahds labais; bet wissliktakâ braukschana ir tomehr gar juhrmali. Ja eepreeksch bijis labs wehjsch, tad wehl nekas — pludmalis tad, noskalots no wilneem, ir zeets un lihdsens un rati rit labi; bet tiklihdſ ilgaku laiku wehjsch naw stipri puhtis, tad pludmalis tik nelihdsens un smilts tik irdena un tekoscha, ka riteni grimst lihdſ ulèm eekschâ. To eewehrojot, jau ilgaku laiku atpakał tapa projektets — pat mehginats — nodibinat satiksmi starp Leepaju un 20 werstis tahlo Nihzas pagasta zentru — muischu, basnizkrogu, skolu, apteeki, daktera mahju, teesas-namu un t. t. — pa uhdeni — pa Leepajas eseru un Bahrtas upi. Tomehr no wiseem projektejumeem un mehginajumeem nekas neisnahza; jo Leepajas esars israhdijâs daudſ weetâs par seklu twaikonischa peldeschanai, bet Bahrtas upe par wisai schauru, tâ ka twaikonis „Lihgo", kas pahra gadu atpakał isdarija mehginajuma brauzeenu uſ Nihzu, kahdâ weetâ upê greesdamees apkahrt, eespruhda un tikai ar leelâm puhlèm pehdigi wareja atswabinatees. Tapa tad projektets, rakt kanali no Leepajas esera pa plawâm taisni uſ Nihzas juhrmalas meschu, kura apkahrtnê pa wasaras laiku mehdſ usturetees eewehrojams skaits pilsehtneeku un kur bija nodomats pat sewischkas wasaras mahjas zelt un ari wajadsigee gruntsplatschi krona meschâ wairaksolischanâ pahrdoti. Bet ar kanała rakschanu nekas neisnahza, un palika tad ari wasaras mahjas nezeltas. Tad projekteja buhwet no Leepajas uſ Palangu schaursleeschu peeweddselszeku, kas aisnemtu ari Nihzas jauko juhrmali ar to apgabalu, kur gruntsgabali wasaras mahju zelschanai tika pahrdoti. Bet no wiseem projekteem netika neweens iswests un Leepaja palika kâ pa wezam, bes wajadsigâs ehrtâs satiksmes ar Nihzu — scho weenigo tuwako apgabalu ar jauku meschu, kursch, apbuhwets un ar labeem un lehteem satiksmes lihdsekłeem apgahdats, buhtu warejis ar laiku kłuht preeksch Leepajas tas pats, kas sen jau Rigas juhrmale ir preeksch Rigas . . . Te nu schinî wasarâ it negaidot eeradâs Leepajâ no Wentspils mass, it sekli ejoschs twaikonitis „Saka", kas senaki braukajis pa Wentu lihdſ Kuldigai, un tas tagad brauz kahrtigi katru deenu pa Leepajas eseru uſ Nihzu un atkal atpakał uſ Leepaju. No Nihzas „Sara" isbrauz rihteem agri, kad semneekeem parasts sawâs wajadsibâs dotees uſ pilsehtu, un pawakarê brauz tad ap pulksten 4 atpakał. Tâ ka zena par braukschanu wisai lehta, tad brauzeju jau no pascha eesahkuma netruhkst un zerams, ka uſ preekschu winu skaits wehl pawairosees. Tikai leetas labâ buhtu jawehlâs, lai twaikonischa waditajs wairak apklauschinatos par weetejo eedsihwotaju wajadsibâm un braukschanas kahrtibu wehl wairak eerihkotu pehz winu prasibâm. Tâ daschus Nihzeneekus dsirdejâm suhdsamees, ka atpakał braukschana no pilsehtas uſ Nihzu noteekot par agru — jau ap pulksten 4, kad leelakâ daka neesot paguwuschi wehl sawas darischanas nokahrtot. — Nihzas galâ twaikonitis peestahjâs pee Bahrtupes tilta, netahli no basnizas kroga un muischas; tâ tad paschâ wiswairak apdsihwotajâ pagasta widuzî. Lihdſ Nihzas juhrmalas mescham un wasarneeku usturas weetâm no kugischa peestahschanâs weetas ir tikai kahdas 3—4 werstis. Tâ tad ari wasarneekeem schis jaunais satiksmes eerihkojums nahk deesgan leelâ mehrâ par labu. L.

No Zeraukstes. Schejeenes S. mahjâs nesen atpakał notizis **schahds schauschaligs atgadijums:** Mineto mahju kalpa 7 gabus wezâ meitenite tik nelaimigi atmugurisku eekritusê werdoschâ katlâ, ka azumirkli bijuse nahwigi appluzinajusês. Saprotams, ka tahdôs nelaimes brihschôs klahtesoscho apjukums aisween mehdſ buht leels, tâ ka nereti neweens nesin, ko eesahkt, ko darit. Schoreis neprahtigâ rihkoschanâs sasneeguse sawu augstako pakahpi: nesin kahdu „bahbu" padomu paklausidami, nelaimigâs tuwineeki steiguschees tai sneegt palihdsibu, to „apleedami ar tinti", gan „apkaisidami ar sahli". Nelaimigâ, kâ „Balt. Wêstn." raksta, pehz neilga laika islaiduse garu, breesmigi mozidamâs. —

Dobeles aprinka 8 krona brandwihna monopola bodês no 1. julija lihdſ 31. dezembrim (lihdſ eeskaitot) 1900. gadâ pahrdots pawisam 53,150 stopu brandwihna, aprehkinot ari spirtu uſ 40 grahdus stipru brandwihnu. Wiswairak pahrdots Dobeles monopola bodê — 17,700 stopu, wismasak Wirzawas Mittu pahrdotawâ — 3750 stopu un Swehtes Wipju mahju monopola pahrdotawâ — 2600 stopu. Pateesibâ brandwihna patehrinsch Dobeles aprinkî uſ laukeem buhs daudſ leelaks, jo daudſi Dobeles aprinka lauzineeki eepehrk ari brandwihnu Jelgawas un Bauskas monopola bodês.

Par Sarkanmuischas pagasta skolas skolotaju eewehlets lihdsschinejais palihga skolotajs Matkulê Kulands.

Jelgawas-Tukuma dselszeła lihnijas nosprauschanas darbi jau pabeigti. Stazijas, kâ „Rischsk. Westn." sino, tiksot eerihkotas Lihw-Behrsê, Prawinôs un Grausdê.

Kuldigas aprinka preekschneeks, kolegiju asesors barons Rahdens atwalinats uſ tscheträm nedełàm, skaitot no 1. julija, kâ „Kurſ. Gub. Awise" sino.

No Subates un apkahrtnes. Krusas negaisi. Wisu pawasari lihdſ junija sahkumam te bij loti sauſs laiks. No leela sauſuma wasareja augstakâs weetâs nesadihga un ari wisi ziti sehjumi slikti auga. 3. junijâ nolija raschigs leetus, kas sehjumus stipri uslaboja. 8. junijâ leetus gahseeni smagakas semes sableekeja un weeglakâs labibu isskaloja, tâ tad sehjumeem stipri skahdeja. 10. junijâ leetus gahseeni un leela krusa pawisam nopostija daschu Rubinu pagasta saimneeku sehjumus. 11. junijâ stiprs leetus un leela krusa it ihpaschi mihkstakos wasaras sehjumus pawisam nosita un rudsus salausija. Pehdejâ krusa kehra kahdu desmit saimneeku laukus Gulbenes un Anzenischku pagastôs un daschu saimneeku laukus Probes pagastâ. Mineteem saimneekeem krusa leelu skahdi nodarija ari augłukoku un sakņu dahrsôs un logu ruhtes issisdama. Krusas graudi wisôs gadijumôs bij pupu leelumâ. Schahda krusa te naw peeredseta kopsch wairak kâ diwdesmit gadeem. Jo leelaka tadehł ir skahde, ka te naw krusas apdroschinaschanas beedribas un neweens masgruntneeks naw apdroschinajis sawus sehjumus. To deretu uſ preekschu eewehrot un dibinat krusas apdroschinaschanas beedribu, kahda te senak bij, bet isnihka; tad ikkatrs laukšaimneeks warès sawus sehjumus apdroschinat un zaur krusu nezelsees tik sahpigi sajuhtama skahde kâ tagad. P.

No Sabiles. Slepkawiba. Sabiles meestina tuwumâ, kâ „T." sino, kahdâs mahjâs 2. junijâ tikusi kahda kalpa seewa no otra kalpa noburta.

Moscheiku telegrafa stazija pahrdehweta par **Murawjewu.**

No Jelgawas.

Isbraukums sakumôs. Jelgawas Dseed. Beedriba „Lira" sarihko swehtdeen, 1. julijâ isbraukumu sakumôs uſ Behnes muischas jauko Hirschu parku. Dseesmu un jautribas zeenitajeem sche buhs isdewiba laiku pawadit patihkami pee dabasmahmulinas kruhts. Dseedâs pahrmainam abi „Liras" kori, jauktais un wihru. Dseesmu programa daudspusiga un bagata, ihpaschi ar muhsu mihlâm, jaukâm tautas dseesmâm, Jurjana, Wihtola, Zimses u. z. aranschejumôs. No mahkslas dseesmâm minamas daschas Mendelsohna, Abta u. z. komposizijas. Pee dejas spehlès kareiwju musika. Sahkums sakumu weetâ pulkst. 3 pehz pusd. Ehrtibas dehł isbraukumam nonemts ekstra wilzeens, kursch atees no Rigas (Tukuma stanzijas) pulkst. 10 no rihta, buhs Jelgawâ pulkst. 11 pr. pusd. un noees uſ Behni pulkst. 11,23 min., peeturedams wehl Falzgrawê, Krimunâs un Abguldê. Isrihkojuma beigas, kâ ari kopigs atpakałbrauzeens ar ekstra wilzeenu buhs pulkst. 1 nakti. Tâ ka schis wilzeens min. peeturas weetâs ilgi nestahwès, tad isbraukuma dalibneekeem eeteizams apgahdatees jau laikus eepreeksch ar brauzamâm biketèm, kuras dabujamas Rigâ J. Brigadera un P. Behrsina kgu grahmatu pahrdotawâs un Jelgawâ G. Landsberga kga weikalâ. —tt—

Kahjotajs Hanslians, sestdeenas wakaru iseedams no Jelgawas, pirmdeen sasneedsis Rigu, kur tas notureschot daschus preekschlasijumus, kamehr wina stumjamos ratus islaboschot. Sawu zekojumu, no Wihnes isbraukdams, winsch ussahzis 12. septembrî 1900. gadâ un pehz lihguma tam 10. septembrî 1902. gadâ wajagot eerastees atkal Wihnê, kur tas dabuschot no Nujorkas awises: „New-York Herald" ismaksatus 2000 dolarus. Par scho zekojumu winam reisi nedełâ janosuhtot minetai awisei sinojums. Naudu winsch naw lihdſ nehmis un pahrtika tam janopelnot sew, seewai un behrnam, pahrdodot pasta kahrtis ar sawu, tapat seewas un behrna gihmetnèm un turot atklahtus preekschlasijumus. Lihdsschim tas apzekojis Reinas apgabalu, Hollandi, Belgiju, Franziju, Angliju, Iriju, Skotiju, Hamburgu, Dahniju, Sweedriju un Norwegiju. No Stokholmas tas dewees atpakał ar kugi uſ Stetini, no schejeenes iszekojis Pruhsiju. Wehl tam jaapzeko Peterburga, Maskawa, Odesa, Rumanija, Bulgarija, Serbija, Turzija, Greekija, Bosnija, Italija, Spahnija, Portugale, Deenwidus-Franzija un Schweize; no tureenes atpakał uſ Wihni.

Sahdsibas. Zeturtdeen 14. junijâ schejeenes tirgotajs S. L., kura weikals atronâs Leelajâ eelâ, sinoja polizijâ, ka wina weikalâ eenahkuschi wairak tschiganu, pagehrejuschi, lai parahda wairak drehbju gabalu, kurus tee gribot pirkt. Kamehr tirgotajs weikalâ pagreesees druszin sahnus, tikmehr weens no tschiganeem, pakampdams drehbju gabalu, isbehdsis pa durwim un pasudis. Skahdes esot par 20 rubłeem. Wisa pakalmekleschana palikuse lihdsschim bes sekmèm. — Pirmdeen 4. junijâ Dobeles eelâ B. namâ dsihwojoschais pee Sihpeles peederigais semneeks J. B. sinoja polizijâ, ka winam pa to laiku, kamehr tas istabu atstahjis neaisslehgtu un uſ ihsu laiku aisgahjis projam, kahds garnadsis issadsis iſ kumodes naudas maku ar 56 rub. 50 kap. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijuse, krituschas uſ semneezi O. B., kas tikuse nemta ismekleschanâ un to isskratot, pee winas atrasti klaht 34 rub. 62 kap. Pee tam ta atsinusees par wainigu un isteikusees, ka truhkstoscho naudu ispirkuse pahrtikas weelâs. — Otrdeen 5. junijâ Lauka eelâ K. namâ dsihwojoschâ semneeze A. P. sinoja polizejâ, ka winai pa to laiku, kamehr dsihwokli aisslehgdama aisgahjuse pee darba, kahds garnadsis to ar pakaltaisitu atslehgu atmuhkedams issadsis 5 rubłus skaidrâ naudâ un bes tam wehl daschadas drehbes, wehrtibâ par 23 rubłeem. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krituschas uſ Walles eelâ dsihwojoscho schejeenes maspilsoni, kas tizis apzeetinats un nemts ismekleschanâ. — Taî paschâ deenâ pee Grihwas schosejas A. namâ dsihwojoschâ semneeze H. S. sinoja polizejâ, ka winai nakti eepreeksch kahds garnadsis atlausdams pagraba augscheeni, tur nosadsis kastiti ar 9 rubłeem un 2 sudraba gredsenus. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krihtot uſ kahdu ta pascha nama eemihtneeku, kas tizis nemts isklauschinaschanâ. —.—

Neisdewusês krahpschana. Treschdeen 13. junijâ ap pulksten 10 no rihta uſ schejeenes firgu tirgus Osolmuischas B. mahju saimneeze pahrdewuse sawu firgu par 90 rubłeem. Par pirzejeem peeteikuschees 3—4 Schihdi iſ Leepajas un tee, kreetni iskaulejuschees, beidsot firgu salihguschi par mineto summu. Weens Schihds pa tam, uskahpdams firgam mugurâ, to mehginajis isjahdelet, kamehr Schihda firgu, kahdu krampi, atstahjuschi turpat pee saimneezes. Otrs Schihds eedewis saimneezei 100 rubłu gabalu un luhdsis, lai to ejot ismainit, kamehr wini buhschot uſ tirgus pagaidit. Bet Schihds pa to laiku ar winas firgu pasudis un ari otrs, naudas eedewejs, peeeedams pee winas, tai israhwis 100 rubłu iſ rokâm un pasudis starp tirdseneekeem, atstahdams nodiluscho Schihda firgu winai. Gan tizis drihsumâ klauschinats un meklets pehz Schihdeem un firga, bet wiss palizis bes sekmèm. Pa tam wahjais Schihda firgs tizis pahrdots par 15 rubłeem un saimneeze naudu paturejuse, kâ firga ihpaschneeze. Ap pulksten 2 pehpusdeenâ uſ posta stahwosckais gordowojs nejauschi pamana, ka Schihds ar saimneezes firgu ar auleem drahsch no firgu tirgus uſ Annas wahrteem un tur tam isdewees firgu paslehpt wina tizibas beedra tirgotaja J. eebrauktawas stallî. Bet gordowojs ar suhrmani drihsumâ dsinees jahjejam pakał un ar zitu palihdsibu ari laimejees firgu minetâ eebrauktawâ kahdâ nomałus stallî atrast; bet pats jahjejs, pàr sehtu pahrlehkdams, ismuzis iſ gordowoja nageem. Tâ tad saimneeze ar leelâm puhlèm dabuja sawu firgu atkal atpakał, pee kam tai par bailèm wehl atlizis 15 rubłu no pahrdotâ Schihda firga. Schihdi blehschi pehz tam palikuschi kâ pasuduschi. ×

Wisjaunakâs sinas.

Kreewu telegrm.-agentura.

Peterburgâ, 21. jun. (20. junijâ ar sirds treeku mira generaladjutants grahfs Heydens.

Kijewâ, 20. jun. Maija mehnesî Kijewas gubernâ krusa apsitusi ap 3000 desetinu leelus laukus. Saudejumu skaita uſ 100,000 rbl.

Londonâ, 3. jul. (20. jun.). Kara ministris pawehlejis eesaukt dragunu reserwes eskadronus, kâ ari reserwes pihku jahjeju pulku. No tam spreesch, ka waldiba nodomajusi uſ Deenwid-Afriku suhtit jaunu kara-spehku.

Jokohamâ, 2. jul. (19. jun.). Iſ Seulas sino, ka Koreja peepeschi prasijusi no Japanes, lai ta slehdſ sawas pasta eestahdes Korejâ un sauz sawus eerehdnus projam.

Nujorkâ, 3. julijâ (20. junijâ). (Reutera.) Schodeen ir ta karstakâ deena, kahda ween peedsihwota. Manhatanâ un Brukleinâ no pulkst. 12 pusdeenâ lihdſ pulkst. 3 pehz pusdeenas nomira 62 zilweki ar saules duhreenu. Daudsâs fabrikâs mitejâs strahdat, daudſ weikali slehgti. Slimnizas pahrpilditas. Apmehram 19,000 personas pawadija pagahjuscho nakti sem klajas debess. Zik lihdſ schim sinams, tad beidsamâs 24 stundâs bij Filadelfijâ 25 un Pitsburgâ 40 nahwes gadijumi.

Nujorkâ, 2. jul. (19. jun.). Pehdejâs 24 stundâs 183 zilweki dabujuschi saules treeku, no kureem 87 miruschi. Pehdejâs peezâs deenâs mira 136 personas ar saules treeku.

Briselê, 3. jul. (20. jun.). Luijs Bota ar wehstuli sino presidentam Krügeram, ka Buhru stahwoklis azumirkli loti labs. Sewischki leeli panahkumi teem bijuschi Kapsemê. („Balt. Wehstn." spez.-tel.)

Wehstules un atbildes.

G. W. J—á. Apraksts par krahpschanas gadijumu aisnemtu par daudſ ruhmes. Bes tam par tamlihdsigeem notikumeem jau daudskahrt laikrakstôs sinots. —

Isdewejs un redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**
Дозволено цензурою. Рига, 21-го іюня 1901 г.
Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Sludinajumi.

Leepajâ.
Apstellejumus
uſ
Latweeschu Awisêm
peenem **J. Stanislawa pahrdotawa,** Wezâ Juhrmalas eelâ № 6.

Jaunas
Skotu silkes
pahrdod
Fr. Weidemanis,
Jelgawâ.

Dakstinus
pahrdod **Lihwbehrses Swehtê.**

Wisâs grahmatu bodês dabonama schahda grahmata:
Spredikn grahmata
preeksch
wisâm basnizas gada swehtdeenâm un swehtku deenâm
no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes draudses mahzitaja.
Otra druka.
Maksâ 1 rub. 75 kap.
J. F. Steffenhagen un dehls Jelgawâ.

Jaunas
meitas,
kas grib **dahmu skroderschanu** eemahzitees, war peeteiktees pee **L. Kalnin** kdses Remtê, pr. Remten.

Wisâs grahmatu pahrdotawâs dabonama:
H. Wagnera
pirmee stahsti iſ dabas mahzibâm
skolai un mahjai — behrneem un saimei. Latwiski tulkojis Alberts Treulands. Ar bildem. 35 kap.
J. F. Steffenhagen un dehls.